

MATKAILIJOIDEN PALVELULAITOSTEN VIITOITUS – POHJOISMAINEN VERTAILU

TIE-JA VESIRAKENNUSHALLITUS

KÄYTTÖOSASTO LIIKENNETOIMISTO
TVH 741815

**MATKAILIJOIDEN PALVELULAITOSTEN VIITOITUS -
POHJOISMAINEN VERTAILU**

**TVH, Käyttöosasto, Liikennetoimisto
VIATEK OY
HELSINKI 1985**

ISBN-951-46-7246-1
TVH/monistus 1985

ALKUSANAT

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoittamiseen käytetään lähinnä opastusmerkkejä nrot 711 - 751.

Useissa eri yhteyksissä on tullut esiin liikkeenharjoittajien ja matkailualan toive saada entistä laajempaa viitoitusta. Myös eräitä uusia merkkejä symboleineen on toivottu.

Jäljempänä selostetussa selvityksessä on vertailtu ko. viitoituksen laatua ja laajuutta eri pohjoismaissa. Selvitys on tehty kunkin maan voimassa olevien asiaa koskevien viranomaisohjeiden perusteella.

Työn tarkoituksena on ollut selvittää onko Suomessa noudatettu käytäntö verrattuna muihin pohjoismaihin poikkeava siten, että olisi perusteltua tehdä muutoksia ko. ohjeistoon. Selvityksen on TVH:n liikennetoimiston toimeksiannosta tehnyt dipl.ins. Tomi Ristola Viatek Oy:ssä. TVH:n puolelta työhön on allekirjoittaneen lisäksi osallistunut tstoins. Per-Olof Linsén.

Dipl.ins. Teuvo Puttonen

MATKAILIJOIDEN PALVELULAITOSTEN VIITOITUS - POHJOISMAINEN VERTAILU

SISÄLLYSLUETTELO

1.	YLEISTÄ	1
1.1	Suomi	1
1.2	Tanska	2
1.3	Norja	3
1.4	Ruotsi	3
1.5	Vertailu	4
2.	KÄYTETTÄVÄT MERKKITYYPIT	5
2.1	Suomi	5
2.2	Tanska	8
2.3	Norja	9
2.4	Ruotsi	11
2.5	Vertailu	11
3.	VIITOITUKSEN LAAJUUS	12
3.1	Suomi	12
3.2	Tanska	15
3.3	Norja	16
3.4	Ruotsi	17
3.5	Vertailu	19
4.	VIITOITETTAVIEN KOHTEIDEN LAATUVAATIMUKSET	20
4.1	Opastustoimisto/Opastuskartta	20
4.2	Puhelin	22
4.3	Nähtävyys	24
4.4	Autokorjaamo	26
4.5	Huoltoasema	27
4.6	Majoitusliike	29
4.7	Ravintola	31
4.8	Kahvila	34
4.9	Retkeilymaja	35
4.10	Mökkimajoitus	36
4.11	Leirintäalue	38
4.12	Matkailuajoneuvoalue	40
4.13	Levähdysalue	41
4.14	Ulkoilualue	43
4.15	Uintipaikka	44
4.16	Kalastuspaikka	46
4.17	Hiihtohissi	47
4.18	Kirkko	47
4.19	Käymälä	49
4.20	Vahtosammutin	51
4.21	Vaellusreitti	51
4.22	Matkailijoiden opastuskartta	52
5.	YHTEENVETO	56

LÄHDELUETTELO

Liite 1

Esimerkkejä eri maiden merkkityypeistä

1. YLEISTÄ

Tämän työn tarkoituksena on vertailla matkailijoiden palvelulaitosten viitoitusperiaatteita eri Pohjoismaissa (Suomi, Tanska, Norja ja Ruotsi). Vertailu on tehty viitoitusohjeiden ja määräysten perusteella.

Koska ohjeet kaikissa maissa ovat luonteeltaan yleisohjeita, saattaa niiden soveltamisessa olla jossain määrin eroja maan eri osissa. Tästä syystä saattaa toteutetun, maastossa olevan viitoituksen välillä eri maissa olla suurempia eroja kuin ohjeiden perusteella voisi päätellä.

1.1 Suomi

TVH on vuonna 1982 julkaissut matkailijoiden palvelulaitosten viitoitusta koskevat ohjeet "Matkailijoiden opastusmerkit" TVH 741907.

Matkailijoiden opastusmerkkien käytöllä pyritään seuraaviin tavoitteisiin:

- * Liikenteen palvelua pyritään parantamaan ja monipuolistamaan kertomalla matkailijoille tarjolla olevista matkan aikana tarpeellisista palveluista ja kohteista.
- * Liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan tehokkaalla opastuksella ja osoittamalla levähdystä varten sopivat paikat.
- * Opastuksessa pyritään rajoittumaan vain matkailijoille todella tärkeiden tai merkittävien kohteiden opastukseen ja käyttämään vain välttämättömiä liikennemerkkejä.

Matkailijoiden opastusmerkeillä osoitetaan palvelulaitoksia, -paikkoja sekä matkailijoiden tarvitsemia laitteita. Opastuksen tarpeellisuus ja laajuus riippuu kohteen sijaintipaikasta. Matkailijoiden opastusmerkkejä käytetään etupäässä taajaan asutun alueen ulkopuolella. Asutuskeskuksessa merkitään vain sellaiset kohteet, joiden tarjoamat palvelukset ovat seudulla ja keskuksen kokoon nähden harvinaisia.

Opastusmerkkejä ei yleensä käytetä, milloin kohde tai sen liikekilpi on tiellä ajettaessa riittävän etäältä havaittavissa taikka milloin läheisyydessä on tarjolla hyvin havaittavissa oleva vastaavanlainen palvelu esim. toinen huoltoasema. Samanlaatuiset lähekkäin olevat palvelukohteet voidaan kuitenkin osoittaa opastusmerkillä, jos se on sekaannusten välttämiseksi tarpeellista.

Taajamien ulkopuolella voidaan hotellien, moottorihotellien, motellien ja moottorimajojen opastuksessa käyttää opastusmerkkejä, vaikkakin laitos olisi tielle hyvin näkyvissä.

Opastusmerkkien tulee osoittaa vain jatkuvasti matkailijoiden käytössä olevia kohteita ja tarjolla olevia kohteen palvelumuotoja. Osan vuodesta suljettuna olevan kohteen merkit on poistettava tai peitettävä täksi ajaksi. Useita palvelumuotoja osoittavissa merkeissä on tilapäisesti lopetettua toimintaa kuvaava tunnus peitettävä toiminnan keskeytyksen ajaksi.

Kohteen tulee olla säännöllisesti auki ja sieltä tulee saada palveluja normaalisti muihin vastaavanlaisiin kohteisiin verrattavalla tavalla. Poikkeuksia voidaan sallia yleensä vain nähtävyydystunnuksella osoitettujen kohteiden kohdalla. Aukioloajat voidaan tällöin osoittaa erillisillä lisäkilvillä.

Matkailijoiden opastusmerkit pystyttää yleensä osoitettavan kohteen pitäjä tieviranomaisen (yleisillä teillä tie- ja vesirakennuspiiri, kaduilla ja kaavateilla kunta) luvalla.

Luvansaaja sitoutuu olemaan pystyttämättä yleisten teiden varsille, alueensa ulkopuolelle muita opastus- tai etumerkkejä tai tietyn palvelulaitoksen palvelumuotoja tai sen myymiä tuotteita mainostavia kilpiä. Lisäksi luvansaaja sitoutuu siihen, että kohteen alueelle ei pystytetä tieltä luettaviksi tarkoitettuja tai tiellä ajavien huomiota kiinnittäviä mainoksia.

Opastusmerkillä osoitetun kohteen liikennejärjestelyjen tulee täyttää liikenneturvallisuuden ja kohteen palvelumuotojen edellyttämät vaatimukset.

Myös tieviranomaiset pystyttävät eräitä matkailijoiden opastusmerkkejä ja näistä merkeistä huolehtii tällöin tie- ja vesirakennuspiiri. Merkit pystytetään yleensä TVL:n aloitteesta ohjeissa esitettyjä periaatteita noudattaen. Myös muut kuin tieviranomaiset voivat tehdä aloitteen kyseisen merkin pystyttämiseen. Aloite, jossa tulee myös esittää perustelu, tulee osoittaa asianomaiselle tie- ja vesirakennuspiirille.

1.2 Tanska

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoitusta koskevat ohjeet on annettu vuonna 1982 julkaistuissa viitoitusohjeissa ("Vejregler for afmærkning med vejvisningstavler").

Nähtävyyshkohteet, palvelulaitokset ja muut vastaavat kohteet sekä yksityiset yritykset voidaan viitoittaa, jos tienkäyttäjien etu tai liikenteelliset syyt sitä vejbestyrelsenin mielestä vaativat.

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoituksen rakentaa ja maksaa vejbestyrelsen.

Opastuskarttojen käytöstä päättää vejbestyrelsen, joka päättää kartan ulkonäöstä ja sijoituspaikasta. Opastuskarttojen rakennus- ja kunnossapitokustannuksista vastaa yleensä vejbestyrelsen, ellei muusta sovita.

Yleensä kohteeseen viitoitetaan vain yhtä reittiä. Jos kohde kuitenkin sijaitsee usean tien välissä ja niiltä on suunnilleen yhtä pitkä ja luonnollinen yhteys kohteeseen, voidaan kullekin reitille järjestää viitoitus, ellei se ole muuten vastoin viitoitusohjeita.

Moottoriteillä viitoitetaan vain ne palvelulaitokset (motellit, ravintolat, huoltoasemat, pysäköinti- ja levähdysalueet, leirintäalueet yms.), jotka ovat moottoritien välittömässä läheisyydessä tai jotka vejbestyrelsen on hyväksynyt erityisesti moottoritien käyttäjille tarpeelliseksi laitoksiksi.

Muilla yleisillä teillä voidaan vejbestyrelsenin päätöksellä viitoittaa kohdassa 4 lueteltuihin kohteisiin samassa kohdassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

1.3 Norja

Matkailijoiden opastusta koskevat ohjeet on Statens vegvesen antanut vuonna 1981 liikennemerkkiohjeissa (trafikkavvikling), jotka sisältyvät statens vegvesenin normikokoelmaan (Statens Vegnormal).

Opastusmerkin asettamista harkittaessa on otettava huomioon merkin asettamisella saavutettavat edut. Harkinnassa on otettava huomioon liikenneturvallisuus ja tienkäyttäjän informaatiotarve.

Taajamissa matkailijoiden opastusmerkkejä käytetään vain poikkeustapauksissa, koska nopeustaso on alhainen ja informaation ja viitoituksen tarve voidaan tyydyttää muilla keinoilla.

Moottoriteillä ja niiden yhteydessä on aina matkailijoiden opastusmerkin pysyttämiseen hankittava Vegdirektoratet'in lupa.

Opastusmerkillä osoitetun kohteen liittymä- ja pysäköintijärjestelyjen tulee olla tyydyttävästi järjestettyjä ja tieviranomaisen hyväksymiä.

Matkailijoiden opastusmerkin pystyttämisestä tai poistamisesta päättää valta-teillä, lääninteillä ja yksityisteillä fylkes vegsjef tai tämän valtuuttama ja kunnan teillä kunnanhallitus tai tämän valtuuttama. Fylkes vegsjef voi päättää myös kunnan tielle sijoitettavasta matkailijoiden palveluslaitosten viitoituksesta silloin, kun valtatiellä, läänintiellä tai yksityistiellä olevaa viitoitusta on tarve täydentää risteävällä kunnan tiellä.

Matkailijoiden opastuksen kustannuksista vastaa pääsääntöisesti tienpitäjä. Käytäntö saattaa kuitenkin jonkin verran vaihdella lääneittäin.

1.4 Ruotsi

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoitusta koskevat ohjeet ovat statens trafik-säkerhetsverk'in säädöskokoelmassa, jota ollaan tältä osin uusimassa.

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoituksessa otetaan huomioon ennen kaikkea liikenneturvallisuusvaatimukset sekä tienkäyttäjien informaatiotarve.

Kohteeseen viitoitetaan pääsääntöisesti vain lähimmältä suurehkolta yleiseltä tieltä.

Viitoitusta ei voida liikenneturvallisuussyistä sallia, jos palvelulaitokseen joh-tavassa liittymässä jo on viitoitettu useita (yli 3) kohteita.

Matkailijoiden palvelulaitosta ei pidä viitoittaa, jos

- kohde näkyy riittävän kauas tielle ja se voidaan tunnistaa esim. liikekilvestä. Tietyissä tapauksissa viitoitus on kuitenkin tarpeelli-nen, jos kohteeseen johtava liittymä on vaikeasti havaittavissa.
- kohde sijaitsee taajamassa, jossa tienkäyttäjä voi olettaa löytävän-sä kyseisen tyyppisen laitoksen.
- kohteessa on puutteelliset pysäköintimahdollisuudet.
- kohteessa ei ole hyväksyttyä liittymää yleiseen tiehen
- kohde ei täytä määrättyä vaatimustasoa

- kohde sijaitsee niin etäällä suurehkosta yleisestä tiestä, että kohdeessa vierailun aiheuttama poikkeama reitiltä tulee kohtuuttoman pitkäksi ottaen huomioon laitoksen tarjoama palvelu sekä etäisyys muihin vastaaviin laitoksiin tien varrella.

Jos kohde tilapäisesti pidetään suljettuna tai ei täytä esitettyjä vaatimuksia, tulee kohteesta ilmoittavat merkit täksi ajaksi poistaa tai peittää.

Jos viitoitettava kohde sijaitsee risteävän tien varrella, etäisyys (täysinä kilometreinä) ilmoitetaan, jos se on yli 500 m.

Matkailijoiden opastusmerkin pystyttämisestä on tähän asti päätöksen tehnyt lääninhallitus, mutta päätösvaltaa ollaan siirtämässä tienpitäjälle. Merkin pystyttämis- ja kunnossapitokustannuksista vastaa opastettavan kohteen pitäjä.

1.5 Vertailu

Merkkien yleisissä käyttöperiaatteissa ei ole suuria eroja. Ohjeissa korostetaan liikenneturvallisuutta ja tienkäyttäjien informaatiotarvetta.

Suomen, Norjan ja Ruotsin ohjeissa todetaan, että taajamissa matkailijoiden opastusmerkkejä käytetään vain erikoistapauksissa. Tanskan ohjeissa vastaavaa määräystä ei ole.

Luvan matkailijoiden opastusmerkin käyttöön antaa Suomessa tie- ja vesirakennuspiiri, Tanskassa vejbestyrelsen, Norjassa fylkes vegsjef, moottoriteillä vegdirektoratet, Ruotsissa toistaiseksi lääninhallitus, mutta päätösvaltaa ollaan siirtämässä tienpitäjälle.

Suomalaisissa ja ruotsalaisissa ohjeissa määrätään merkin pystyttämis- ja kunnossapitokustannuksista vastaamaan kyseisen kohteen pitäjä. Norjassa ja Tanskassa kustannuksista vastaa yleensä tienpitäjä.

2. KÄYTETTÄVÄT MERKKITYYPIT

2.1 Suomi

Yleisillä teillä tunnuksia käytetään vain erillisissä matkailijoille tarkoitetuissa opastusmerkeissä. Tunnusten käyttö muissakin opastusmerkeissä on Liikenneministeriön päätöksen mukaan sallittua, joten kunnat voivat kaduilla ja kaavateillä käyttää tunnuksia myös muissa merkeissä.

Ulkoilureittien lähtökohtia, pieniä maatila- ja mökkimajoituspaikkoja sekä pieniä ulkoilualueita voidaan osoittaa osoiteviitalla.

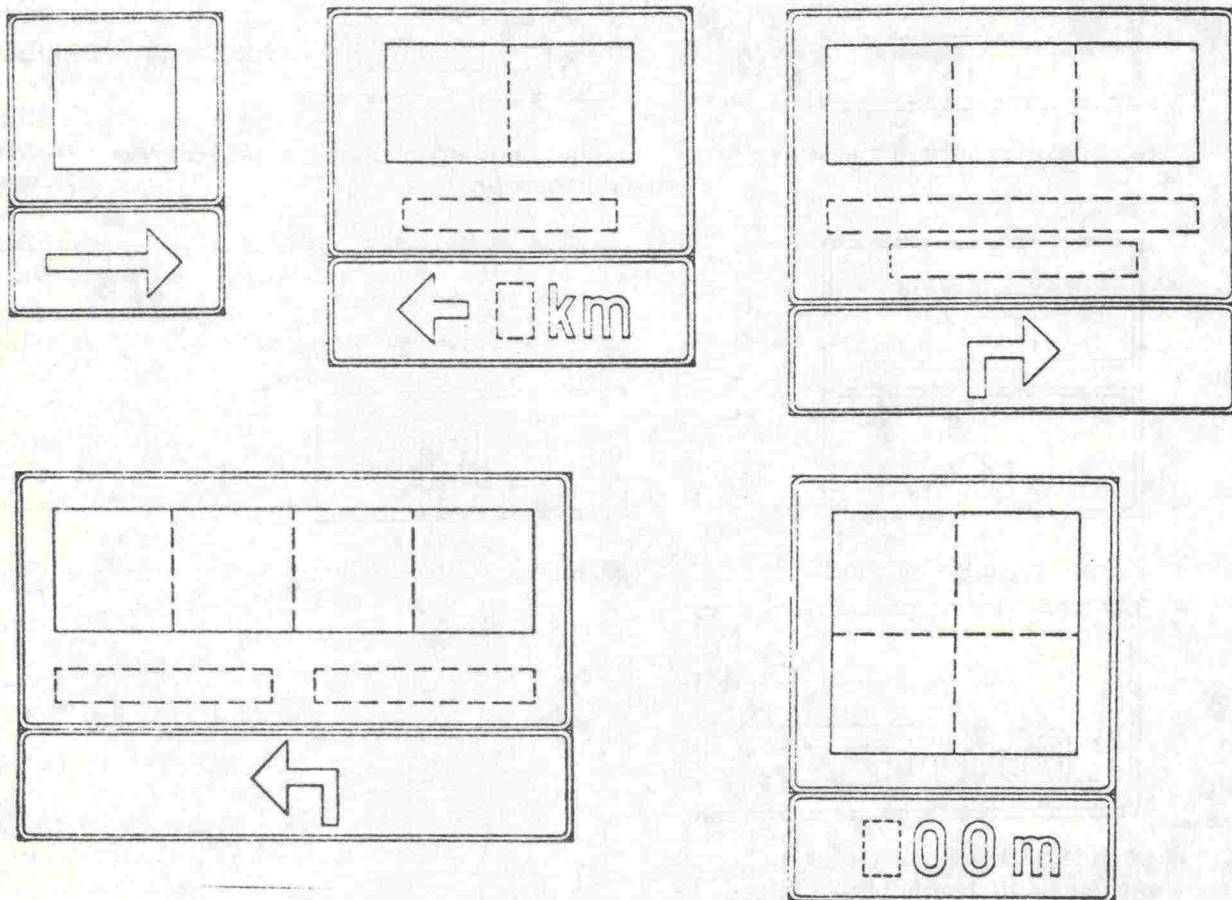
Tunnuksia voidaan tarpeen mukaan yhdistää kohteiden palvelumuotoja vastaa-
vasti. Yhdistetyissä merkeissä sijoitetaan tunnuksen palvelusten tason mukaiseen järjestykseen, korkean luokan tunnukset (esim. majoitus ja ruokailu) kilven vasemman puoleiseen reunaan, alempilukkaisten ja osavuotisten palvelusten symbolit kilven oikeaan reunaan. Jos laitoksella on palvelumuotoja enemmän kuin 3 - 4, valitaan merkkiin vain tärkeimmät 3 - 4 tunnusta.

Leirintäalueen, mökkimajoituksen tai yhdistetyn majoitusliikkeen ja ravintolan tunnuksen alapuolelle voidaan liittää lisäkilpi, jossa tunnuksilla ilmoitetaan alueen palveluksista. Lisäkilvessä ei saa käyttää muita kuin ohjeen mukaisia matkailijoiden opastusmerkkিতunnuksia.

Nimeä voidaan käyttää ravintolaa, majoitusliikettä, kahvilaa, retkeilymajaa, mökkikylää, leirintäaluetta, ulkoilualueutta ja hiihtohissia osoittavissa merkeissä sekä poikkeuksellisesti myös levähdysalueen, uintipaikan ja kalastuspaikan merkeissä. Nähtävyyttä osoittavassa merkissä tulee yleensä käyttää nähtävyyden nimeä tai sen laatua ilmaisevaa tekstiä. Mikäli kohteella on toiminimi, voidaan käyttää sitä tai lyhennystä siitä. Tekstiä, joka osoittaa merkin tunnuksesta käytettävän kohteen laatua, ei käytetä. Esim. leirintäalue-merkin yhteydessä ei käytetä tekstiä "leirintäalue" tai "camping" vaan ainoastaan alueen erisnimeä. Hotelli- ja motelli- sanaa voidaan käyttää, jos se oleellisesti liittyy kohteen nimeen. Tekstin tulee olla mahdollisimman lyhyt, se saa ulottua vain kahdelle riville.

Nimi merkitään vain laitoksen liittymässä oleviin opasteihin sekä mahdollisesti kauempana vilkasliikenteisellä tiellä oleviin merkkeihin, jos opastus aloitetaan sieltä. Kohteen nimeä ei yleensä käytetä opasteissa, joilla huolehditaan opastuksen jatkuvuudesta, ellei sekaantumisen vaaraa muihin kohteisiin ole.

Matkailijoiden suunnistustaulu tyyppi A

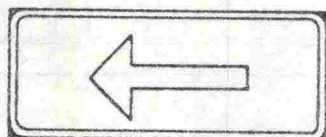
Suunnistustauluja käytetään sekä kohteeseen johtavan tien liittymässä että etumerkkeinä ennen liittymää. Etumerkkien tarkoituksena on antaa ennakkotietoa edessä olevasta kohteesta, jotta autoilija pystyy valmistautumaan kääntymiseen oikeassa liittymässä ja välttämään äkkijarrutuksia. Etumerkkien tarkoituksena ei ole toimia kaukaa opastavina laitoksen mainoksina eikä niitä saa käyttää useita peräkkäin asetettuna. Vain poikkeustapauksessa, jos tieolosuhteiden takia on ilmeinen harhaanajamisen mahdollisuus, voidaan käyttää kahta peräkkäistä etumerkkiä.

Suunnistustauluja on kolmea kokoa. Niissä käytetään 650 x 650 mm, 450 x 450 mm ja 300 x 300 mm kokoisia tunnuksia. Taulussa saa esittää korkeintaan 4 tunnusta.

650 x 650 mm:n tunnuksia käytetään moottoriteillä, 450 x 450 mm:n tunnuksia valta- ja kantateillä sekä muilla vilkasliikenteisillä teillä ja 300 x 300 mm:n tunnuksia muilla teillä tai huolehdittaessa opastuksen jatkuvuudesta.

Tunnusten alapuolelle voidaan lisätä ohjeiden sallimissa rajoissa kohteen nimi vastaavasti 200, 120 tai 100 mm:n korkuisilla kirjaimilla.

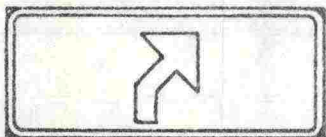
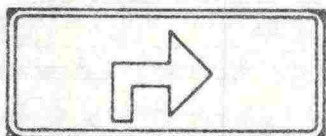
A-tyyppisen suunnistustalun alapuolelle voidaan liittää lisäkilpiä, joihin merkitään seuraavat nuolikuviot ja lukemat:

Kohde nuolen suunnassa

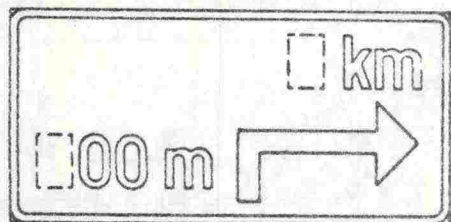
Kohde nuolen suunnassa ja etäisyys kohteeseen

Kohde risteävällä tiellä

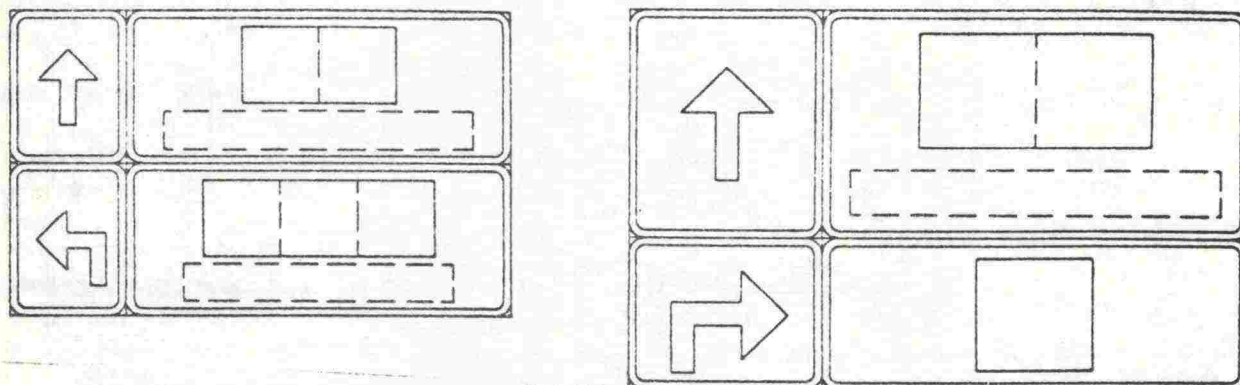

Etäisyys kohteeseen

Kohde risteävällä tiellä ja etäisyys liittymään ja kohteeseen

Matkailijoiden suunnistustaulu tyyppi B

B-tyyppistä suunnistustaulua voidaan käyttää, jos alueella on paljon matkailukohteita tai jos saman liittymän kautta osoitettavia kohteita on useita. Mikäli osoitettavia kohteita on vain kaksi, käytetään kuitenkin yleensä kahta peräkkäin asetettua A-tyypin suunnistustaulua varsinkin silloin, kun kohteet ovat palvelulaadultaan erilaisia ja toinen on auki koko vuoden ja toinen vain kesäisin. B-tyyppistä suunnistustaulua käytetään aina ennakkomerkinä.

Suunnistustauluja on kolmea kokoa. Moottoriteillä käytetään 450 x 450 mm mm:n kokoisia tunnuksia. 300 x 300 mm:n tunnuksia käytetään valta- ja kanta-teillä sekä muilla vilkasliikenteisillä teillä ja 200 x 200 mm:n tunnuksia muilla teillä tai huolehdittaessa opastuksen jatkuvuudesta.

Tunnusten alapuolelle voidaan lisätä ohjeiden sallimissa rajoissa kohteen nimi vastaavasti 200, 120 tai 100 mm:n korkuisilla kirjaimilla.

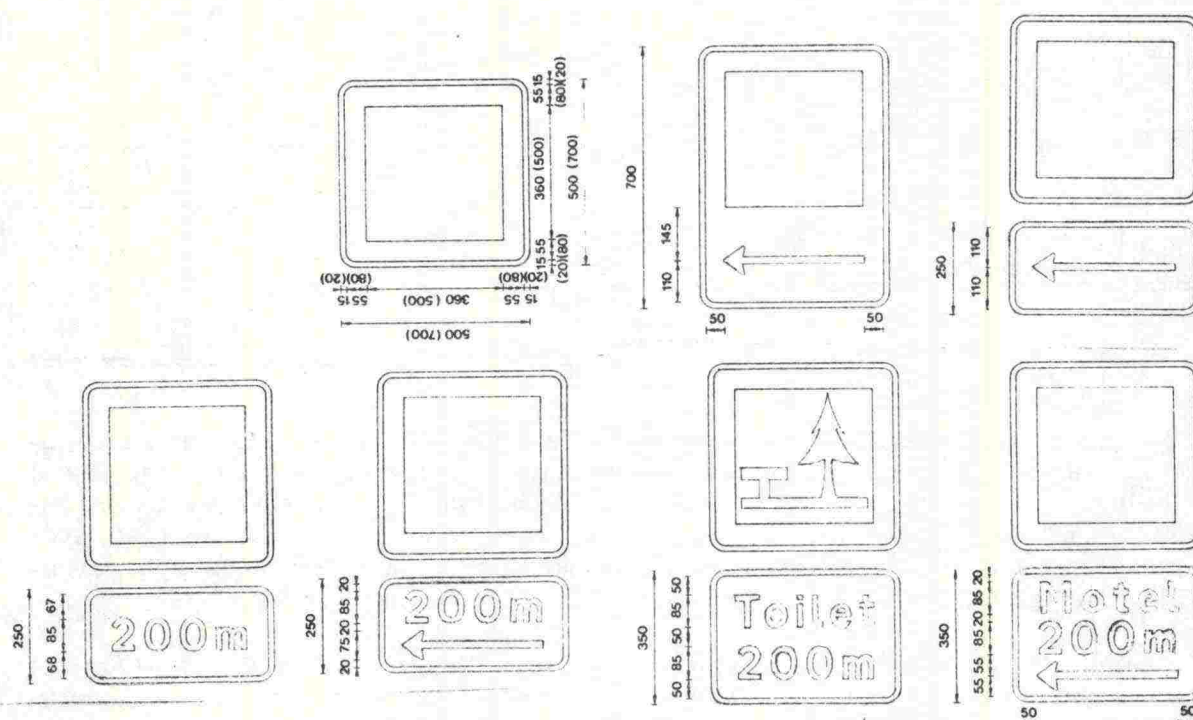
2.2 Tanska

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoituksessa käytetään seuraavia liikennemerkkejä:

- * sinivalkoinen tienviitta
- * erkanemisviitta ja B-tyypin suunnistustaulu ("tabellvejviser"), jossa on sinivalkoinen tunnuskenttä
- * punavalkoinen tienviitta, suunnistustaulu tai ajoradan yläpuolinen opaste, joihin erikoistapauksissa voidaan sijoittaa matkailijoiden opastusmerkki
- * matkailijoiden opastusmerkki, jossa on siniset reunat ja valkoinen keskusta, jolla musta tunnus
- * opastuskartta

Tienviitoissa ja opastustauluissa tunnuksen koko on 184 x 184 mm tai 260 x 260 mm riippuen siitä, onko tekstikoko 120 vai 170 mm. Merkeissä, joissa on sininen tai vihreä pohja, matkailijoiden palvelulaitoksen tunnus merkitään ilman sinisiä reunoja siten, että valkoisen alueen koko vastaa tunnuksen normaalikoko (mukaan lukien sininen reuna).

Matkailijoiden opastusmerkkien mitoitus on esitetty seuraavassa kuvassa. Su-
luissa olevia arvoja käytetään moottoriteillä.

Matkailijoiden opastusmerkkien mitoitus tanskalaisten ohjeiden mukaan.

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoituksessa käytetään yleensä tienviittoja. Tienviitassa esitetään kohteen nimi ja tienviitan kannassa käytetään mahdollista tunnusta.

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoituksessa ei saa käyttää kohteen toimintameä, mainosta tai vastaavaa.

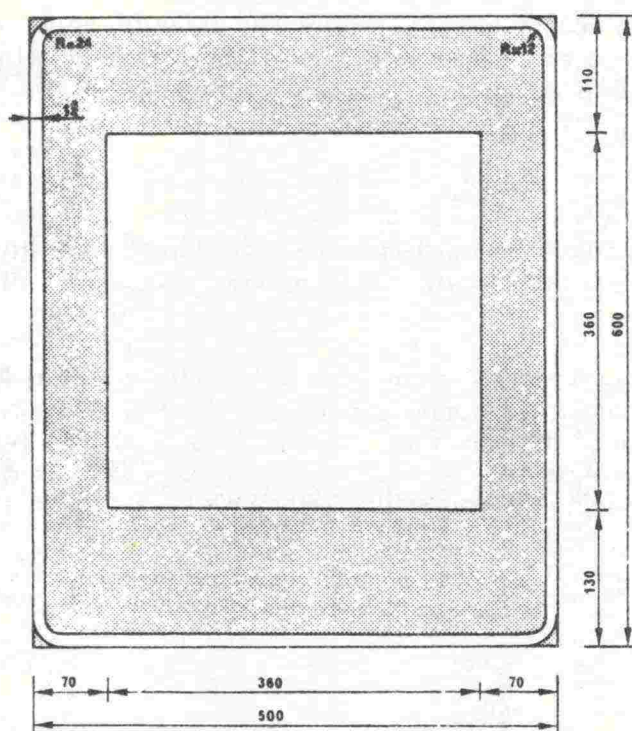
Jos kohteeseen sopii jokin tunnuksista, voidaan tienviitan sijasta käyttää matkailijoiden opastusmerkkiä.

Tienviitan sijasta käytettävässä matkailijoiden opastusmerkissä käytetään vaakasuoraa nuolta merkin alareunassa. Etäisyys kohteeseen voidaan ilmoittaa tunnuksen ja nuolen välissä kilometreinä tai satoina metreinä.

Kohteen kohdalla käytetään matkailijoiden opastusmerkkiä ilman nuolta.

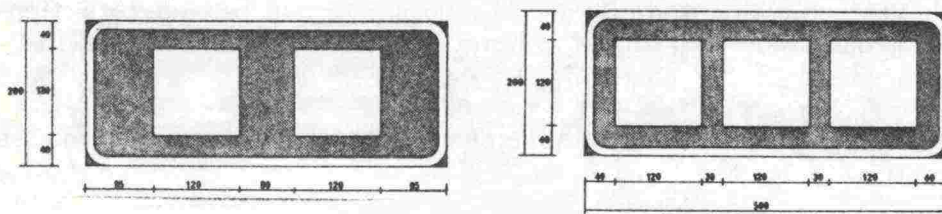
2.3 Norja

Matkailijoiden opastusmerkissä on sininen pohja, valkoiset reunat ja valkoinen alue, musta tunnus ja mahdollisesti valkoinen teksti. Merkin mitoitus on esitetty seuraavassa kuvassa. Mahdollinen teksti sijoitetaan sinisen kentän ylä- ja/tai alaosaan. Tekstikorkeus = 70 mm.

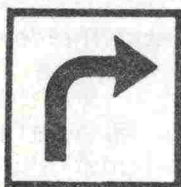

Matkailijoiden opastusmerkin mitoitus norjalaisten ohjeiden mukaan

Jos kohteella on useita tunnuksia vaativia palveluja, sijoitetaan pääpalvelun tunnus varsinaiseen opastusmerkkiin ja muut tunnukset sijoitetaan pienoiskoossa lisäkilpeen, jonka mitoitus on esitetty seuraavassa kuvassa. Lisäkilpeen voidaan sijoittaa 1 - 3 tunnusta.

Matkailijoiden opastusmerkin yhteydessä voidaan käyttää lisäkilpeä "Mutkanuoli"

Mutkanuoli

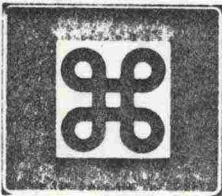
Jos viitoituskohde ei näy tielle tai jos sinne johtavan tien liittymästä on epäselvyyttä, sijoitetaan kohteeseen johtavan tien liittymään tienviitta, johon merkitään kohteen tunnukset pienoiskoossa. Tienviitassa ilmoitetaan etäisyys kohteeseen, jos se on yli 0,2 km.

Erikoistapauksissa, esim. jos opastetaan tielle tai alueelle, jolla on useita palvelulaitoksia, opastus voidaan hoitaa tavallisella suunnistustaululla, johon merkitään alueen tai tien nimi.

2.4 Ruotsi

Matkailijoiden palvelulaitosten viitoituksessa käytetään matkailijoiden opastusmerkkejä, tienviitoissa ja suunnistustauluissa olevia tunnuksia sekä opastuskarttoja.

Matkailijoiden opastusmerkkejä on neljä kokoa. Moottoriväylillä, kun nopeusrajoitus on yli 90 km/h, käytetään tunnuksen kokoa 700 x 700 mm. Moottoriväylillä, kun nopeusrajoitus on 90 km/h tai pienempi, sekä muilla teillä taajaman ulkopuolella käytetään kokoa 500 x 500 mm tai 300 x 300 mm. Taajamassa käytetään kokoa 400 x 400 mm tai 230 x 230 mm.

Matkailijoiden opastusmerkki

2.5 Vertailu

Suomessa matkailijoiden palvelulaitoksen viitoitukseen käytetään yleensä vain erillisiä matkailijoiden suunnistustauluja. Suunnistustauluja on kahta tyyppiä. A-tyyppiä käytetään sekä kohteeseen johtavan tien liittymässä että etumerkkinä. B-tyyppiä käytetään vain etumerkkinä. Tunnuksia ei yleensä käytetä tienviitoissa eikä suunnistustauluissa. Eräät kohteet voidaan viitoittaa osoiteviitalla.

Suomessa matkailijoiden opastusmerkissä voidaan esittää 1-4 tunnusta, muissa pohjoismaissa vain 1.

Tanskassa tunnuksia käytetään tienviitoissa, erkanemisviitoissa, suunnistustauluissa, erikoistapauksissa ajoradan yläpuolisissa opasteissa sekä matkailijoiden opastusmerkeissä.

Tanska on ainoa pohjoismaa, jossa kohteen kohdalla käytetään matkailijoiden opastusmerkkiä ilman nuolta.

Norjassa käytetään pääasiassa erillistä matkailijoiden opastusmerkkiä, mutta myös tienviitassa ja erikoistapauksissa suunnistustauluissa käytetään matkailijoiden palvelulaitosten tunnuksia. Jos kohteella on useita palvelumuotoja, ilmoitetaan tärkeimmän palvelun tunnus itse merkissä ja loput tunnukset (1-3) erityisessä lisäkilvessä.

Ruotsissa käytetään tunnuksia matkailijoiden opastusmerkeissä, tienviitoissa ja suunnistustauluissa.

Matkailijoiden opastusmerkit ovat eri maissa melko samannäköisiä (siniset reunat, valkoinen pohja, musta tunnus). Norjalaisen merkin korkeus on suurempi kuin leveys. Tanskassa merkit ovat neliömäisiä. Suomalaisessa ja ruotsalaisessa merkissä on muita leveämmät reunat. Suomen ja Ruotsin merkit ovat selvästi suuremmat kuin Norjan ja Tanskan merkit.

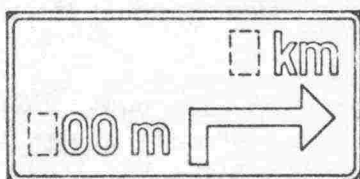
Seuraavassa taulukossa on esitetty yksitunnuksisen merkin ja tunnuksen koko (mm x mm) eri maiden ohjeiden mukaan.

		moottoritiet leveysxkorkeus	valta- ja kantatiet leveysxkorkeus	muut tiet leveysxkorkeus
Suomi	merkki tunnus	1320 x 1080 650 x 650	880 x 720 450 x 450	600 x 480 300 x 300
Tanska	merkki tunnus	700 x 700 500 x 500	500 x 500 360 x 360	500 x 500 360 x 360
Norja	merkki tunnus	500 x 600 360 x 360	500 x 600 360 x 360	500 x 600 360 x 360
Ruotsi	merkki tunnus	1160 x 1020 700 x 700	960 x 820 ¹⁾ 500 x 500 300 x 300	640 x 620 ²⁾ 400 x 400 230 x 230

1) taajaman ulkopuolella

2) taajamassa

Ainoastaan Suomesta löytyy lisäkilpi, jossa on esitetty etäisyydet sekä liittymään että liittymästä kohteeseen yhtäaikaan.

3. VIITOITUKSEN LAAJUUS

3.1 Suomi

Viitoituksen laajuuteen ja sen aloittamisen etäisyyteen osoitettavasta kohteesta vaikuttavat seuraavat tekijät:

- kohteen tarjoama palvelumuoto
- sijaitseeko kohde taajamassa vai sen ulkopuolella
- sijaitseeko kohde tiheään vai harvaan asutullaseudulla

- matkailukohteiden lukuisuus seudulla tai kahden suurehkon taajaman välisellä tieosalla
- osoitettavan kohteen laatutaso ja sen käytön laajuus verrattuna seudun tai tieosan muihin palveluihin.

Palvelumuodosta ja matkailijoiden tarpeista johtuen on eräiden kohteiden viitoittaminen kaukaa tarkoituksenmukaisempaa kuin toisten. Esim. majoitusliikeseen viitoitetaan kauempaa kuin levähdysalueelle. Jos opastusmerkeissä osoitetaan useita palveluja, harkitaan viitoituksen laajuus tärkeimmän palvelun perusteella.

Taajamassa olevia kohteita ei yleensä opasteta. Mikäli opastus kuitenkin katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, suoritetaan se yleensä vain kohteeseen johtavan tien liittymästä.

Opastus kohteeseen voidaan suorittaa seuraavasti:

A. Lähiopastuksena

- * Kohteen kohdalta (esim. A1)
- * Kohteeseen johtavan risteävän yleisen tien liittymästä kun etäisyys kohteeseen on korkeintaan 1 km. (esim. A2)

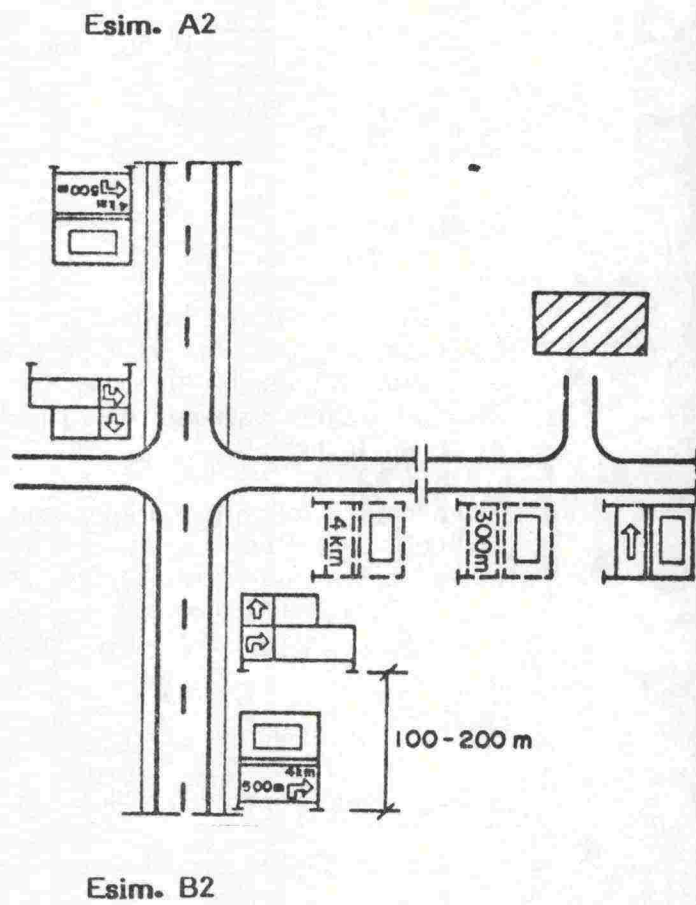
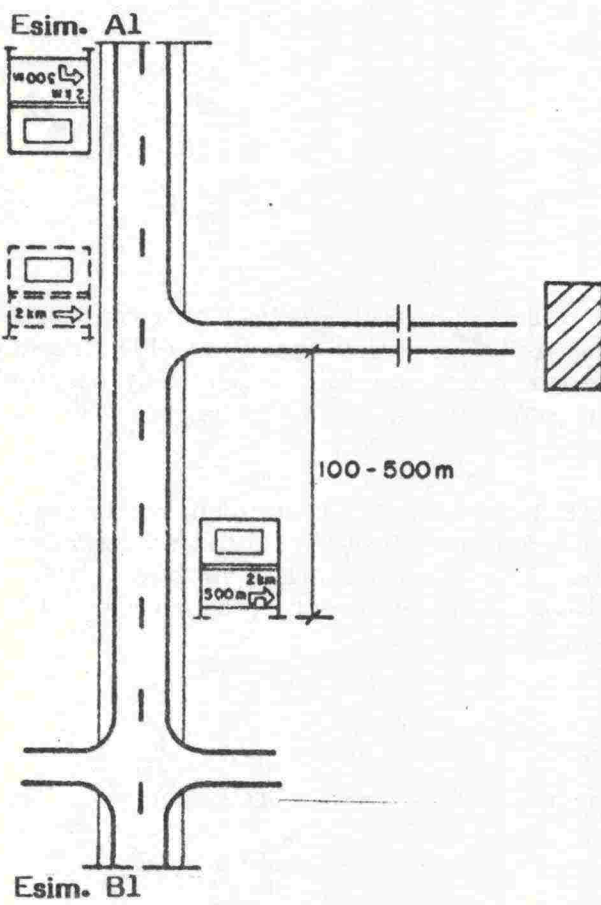
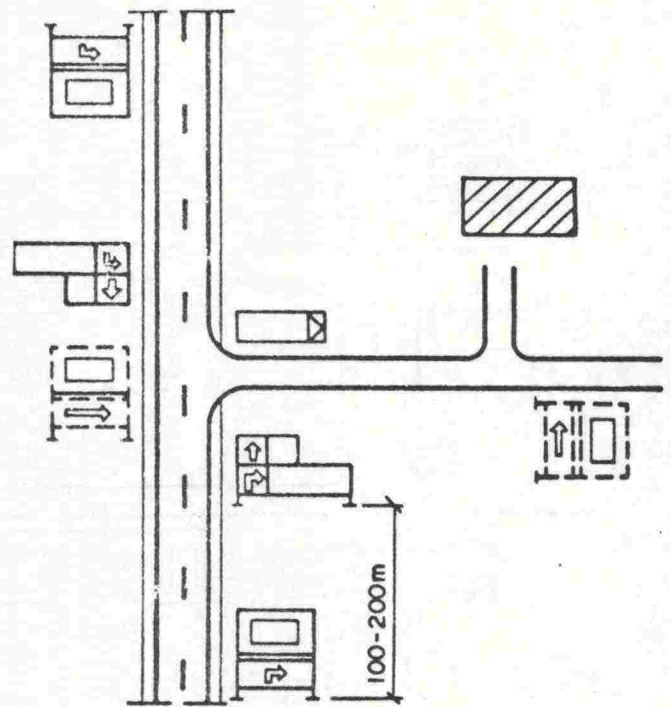
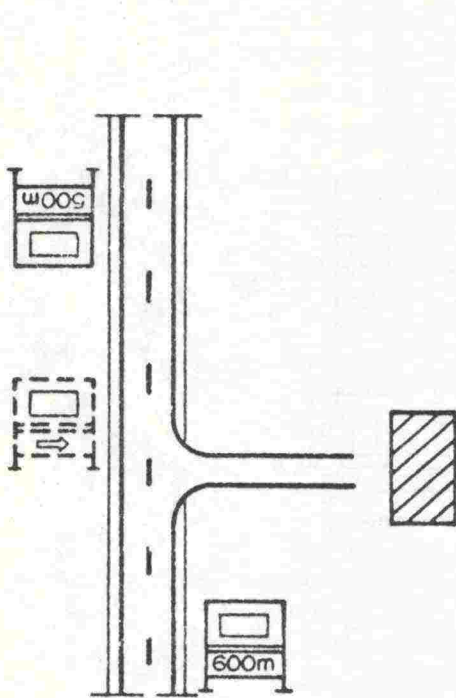
Opastustapaa käytetään valta- ja kantateiden tai muiden vilkasliikenteisten teiden varsilla olevien kohteiden osoittamiseen. Lisäksi opastustapaa käytetään alemmalla tieverkolla ja taajamissa, kun opastus kohteeseen edellyttää vain lähiopastusta.

B. Kauko-opastuksena

- * Kohteen kohdalta ja sinne johtavien teiden liittymistä, kun kohde sijaitsee kaukana yleisen tai yksityisen tien varrella. (esim. B1, B2 ja B3)

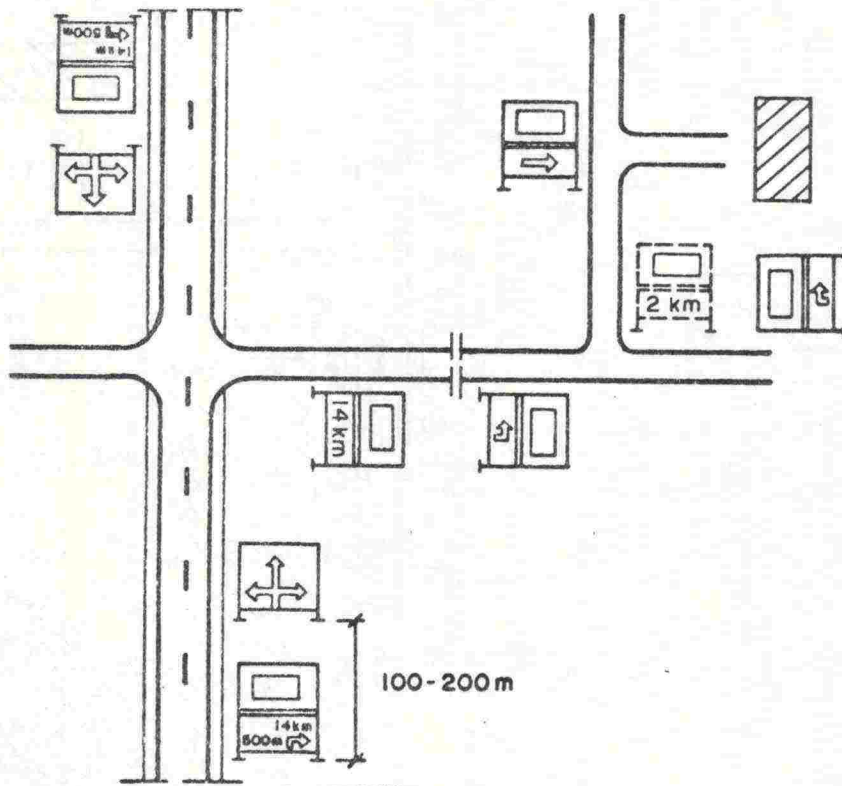
Opastustapaa käytetään aloitettaessa opastus valta-, kanta- tai muulta vilkasliikenteiseltä tieltä. Opastus voidaan suorittaa useiden yleisten teiden liittymien kautta.

Esimerkkipiirroksessa olevia katkoviivoilla esitettyjä merkkejä käytetään, jos kohteeseen johtavan tien liittymän sijainnista voi syntyä epäselvyyttä, esim. jos etumerkkien ja kohteeseen johtavan liittymän väliin jää muita liittymiä. Merkkejä voidaan harkita käytettäväksi myös liittyvällä tiellä liittymän jälkeen, mikäli halutaan varmistaa autoilijalle oikea tie.

Esim. B1

Esim. B2

Esim. B3

Matkailijoiden suunnistustaulut sijoitetaan omiin telineisiinsä tieviranomaisten määräämiin paikkoihin yleensä n. 100 - 200 m ennen yleisten teiden suunnistustaulua. Mikäli taulu asetetaan ennen yksityisen tai yleisen tien liittymää, jossa ei suunnistustaulua ole, tulee se olosuhteista riippuen sijoittaa 100 - 500 m ennen liittymää.

Etumerkin sijoitusta harkittaessa otetaan maasto-olosuhteiden, liittymien ja mahdollisten muiden laitosten lisäksi huomioon kyseisen laitoksen palvelusten laatu. Esim. majoituslaitoksen etumerkit voidaan sijoittaa n. 500 - 1000 m ennen liittymää. Etumerkit on pyrittävä sijoittamaan siten, ettei tule sekaanusta liittymästä, joka johtaa matkailukohteeseen.

3.2 Tanska

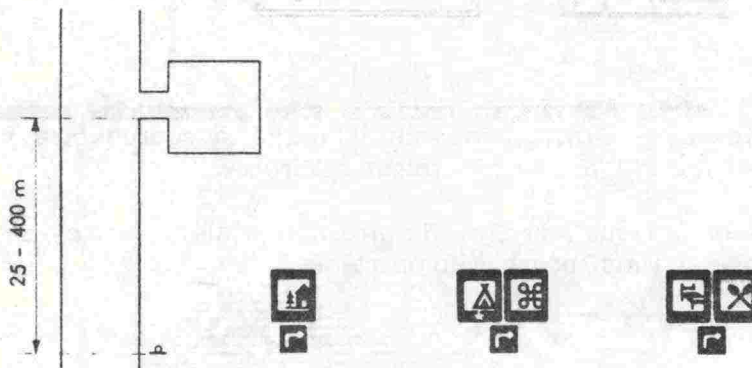
Matkailijoiden opastusmerkkiä voidaan käyttää seuraavilla tavoilla:

- * Sijoitettuna kohteen tai sinne johtavan liittymän kohdalle
- * Etumerkkinä noin 200 m ennen kohdetta. Yleensä käytetään vain yhtä etumerkkiä
- * Tienviitan sijasta, jos kohde ei sijaitse välittömästi tien vieressä. Tällöin opastusmerkkiin liitetään nuoli

Etumerkkiä käytetään, jos se on liikenneturvallisuuksista tarpeen. Etumerkissä ilmoitetaan etäisyys kohteeseen. Yli 100 metrin etäisyydet ilmoitetaan 50 metrin kerrannaisina ja alle 100 metrin etäisyydet kymmeninä metreinä. Sellaisen kohteen etumerkissä, joka sijaitsee sivutien varrella, käytetään taitettua nuolta. Nuolen alla käytetään etäisyyttä liittymään, ellei se ole 150 - 250 m (taajamassa 50 - 100 m)

3.3 Norja

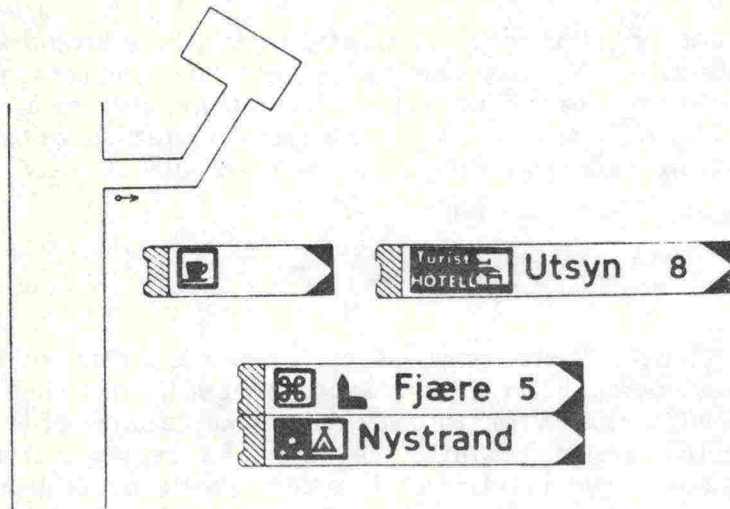
Ennen viitoituskohteeseen yleiseltä tieltä johtavaa liittymää sijoitetaan kohteen palveluja vastaava tai vastaavat matkailijoiden opastusmerkit sekä lisäkilpi "Mutkanuoli" (kohde risteävällä tiellä). Muita lisäkilpiä ei käytetä, ellei kyseisen merkin kohdalla ole sitä erikseen mainittu (ks. kohta 4). Saman liittymän yhteyteen voidaan sijoittaa enintään neljä matkailijoiden opastusmerkkiä. Matkailijoiden opastusmerkit sijoitetaan vastaavalle etäisyydelle liittymästä kuin suunnistustaulut.

Matkailijoiden opastusmerkkien etäisyys kohteen liittymästä

Jos ei ole selvää, mikä liittymä johtaa kohteeseen, voidaan liittymään sijoittaa tienviitta, jossa esitetään pienoiskoossa kohteen palvelumuodon tunnus. Tienviitassa esitetään myös etäisyys kohteeseen, jos se on yli 200 m.

Matkailijoiden palvelulaitokseen voidaan viitoittaa myös läheisistä teiden risteyksistä, jos se on liikennemerkkien käytöstä päättävän viranomaisen mielestä tarpeellista. Tällöin käytetään tienviitaa ja siinä olevaa tunnusta. Liikenneturvallisuuksista voidaan käyttää myös matkailijoiden opastusmerkkiä ja lisäkilpeä "Mutkanuoli". Erikoistapauksissa voidaan käyttää myös suunnistustaulua, jossa on opastettavan alueen tai tien nimi.

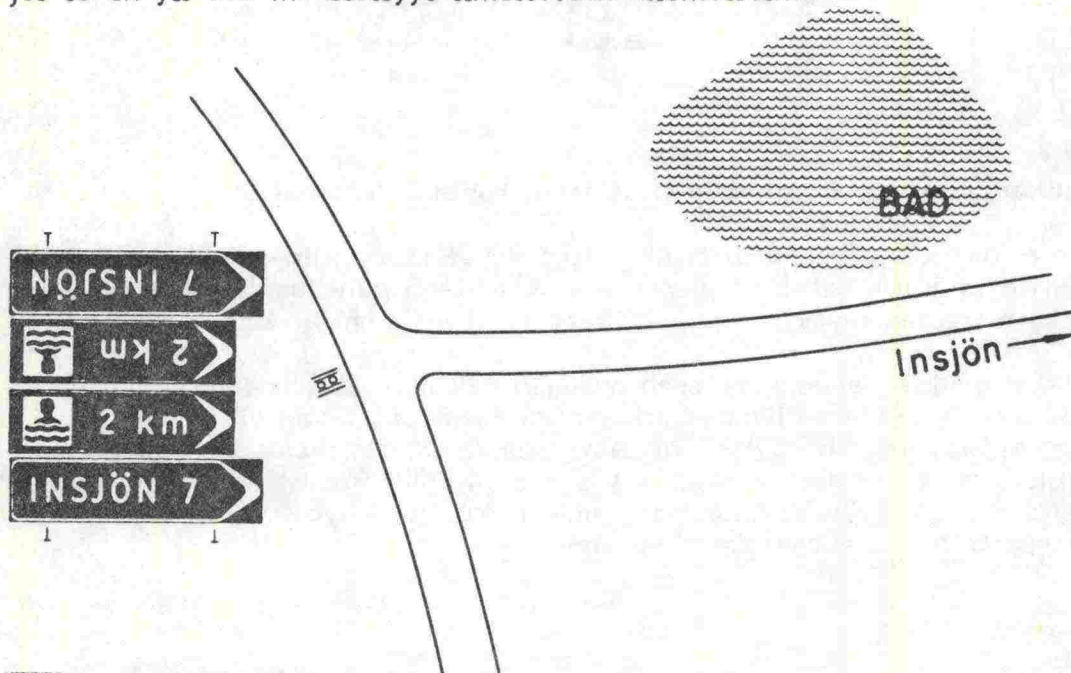

Kohteen tunnus tienviitassa

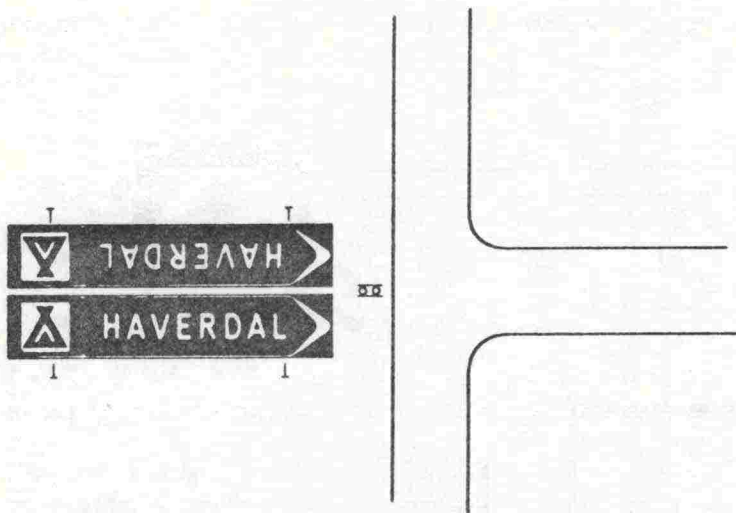
3.4 Ruotsi

Matkailijoiden palvelulaitokseen viitoitetaan vain lähimmältä suurehkolta yleiseltä tieltä, ellei kyseisen merkin osalta ole toisin määrätty.

Jos kohde sijaitsee risteävän tien varrella, ilmoitetaan etäisyys risteyksestä, jos se on yli 500 m. Etäisyys ilmoitetaan kilometreinä.

Viitoitus suurehkolta yleiseltä tieltä

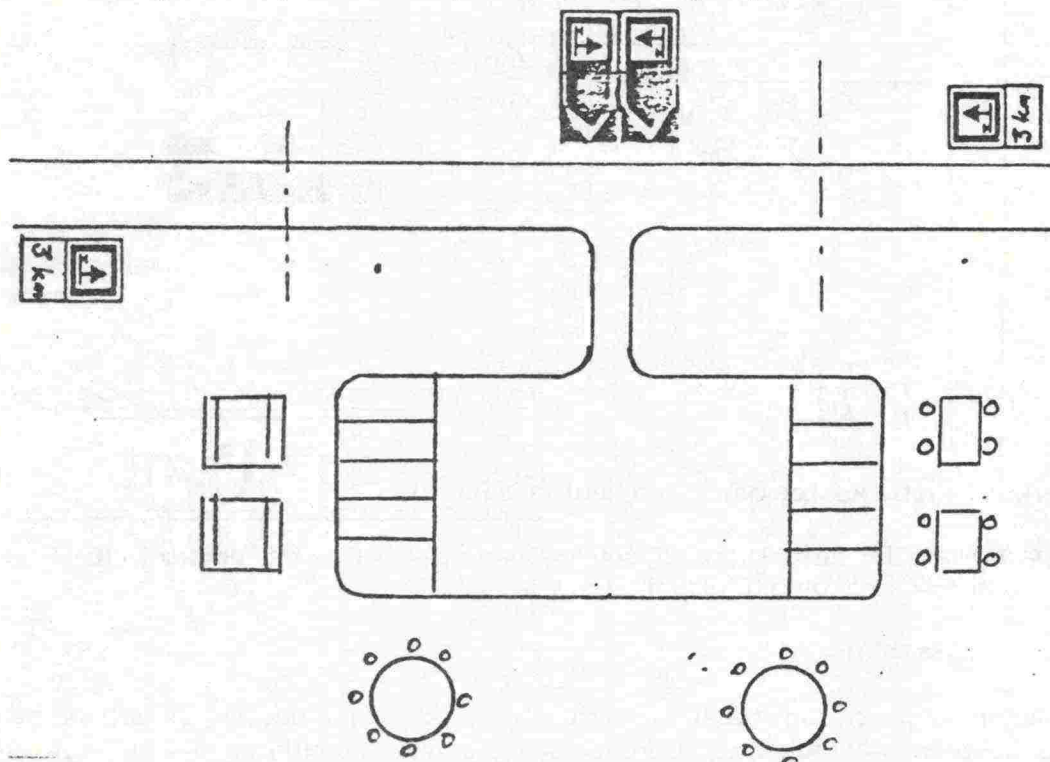

Viitoitus matkailijoiden palvelulaitokseen, joka sijaitsee viitoitettavalla paikakakunnalla

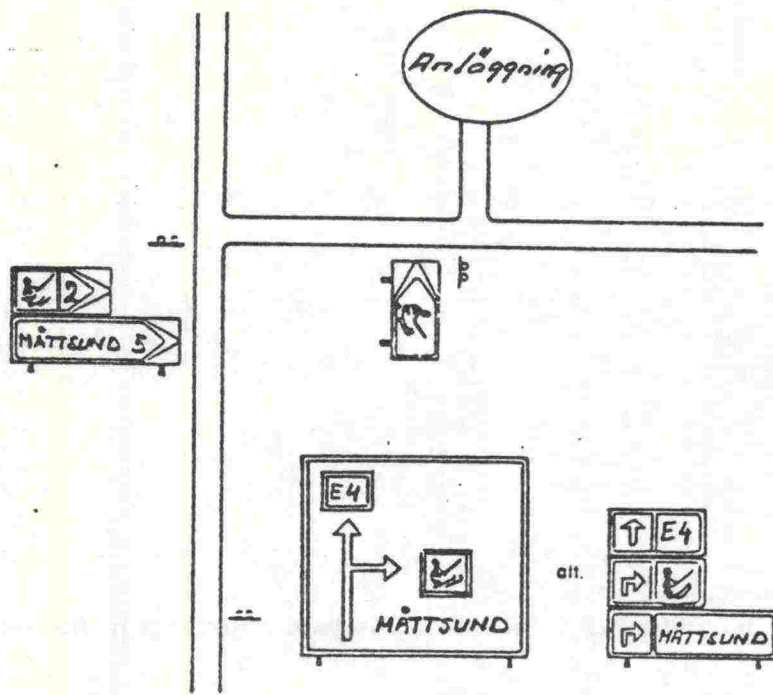
Etumerkkejä matkailijoiden palvelulaitosten viitoituksessa voidaan tarvittaessa käyttää teillä, joilla on yli 50 km/h nopeusrajoitus ja näkemät ovat rajoitetut.

Yleensä etumerkkinä käytetään B-tyypin suunnistustaulua (tabellvejviser) tai suunnistustauluun merkittyä palvelulaitoksen tunnusta.

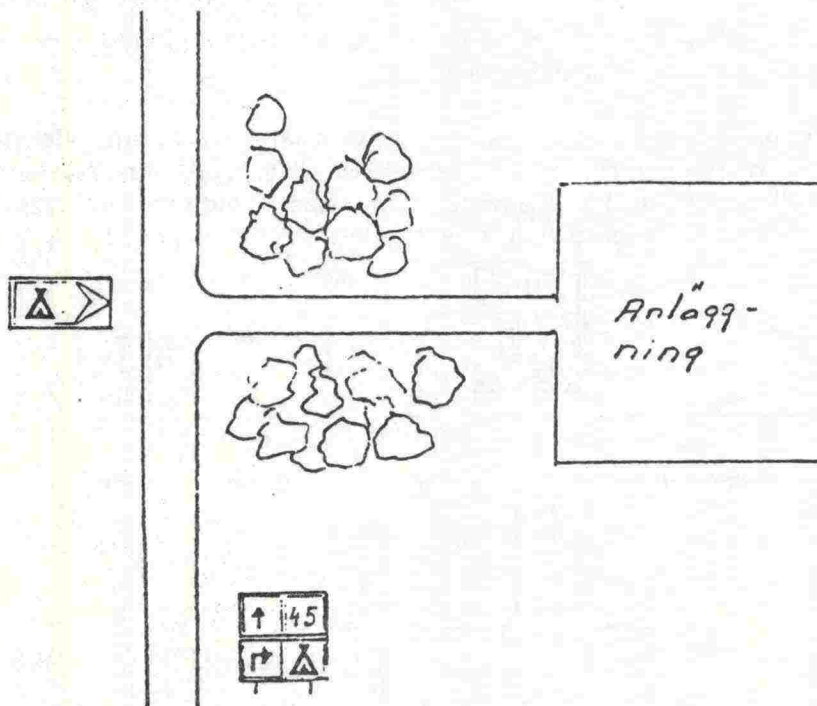
Opastuspisteen ja levähdysalueen etumerkkinä käytetään kuitenkin yleensä kyseistä matkailijoiden opastusmerkkiä ja lisäkilpeä "etäisyys kohteeseen". Etäisyyden tulee olla vähintään 1 km. Poikkeustapauksissa voidaan tätä menettelmää käyttää myös muiden palvelulaitosten yhteydessä.

Levähdyspaikkojen etumerkkinä käytetään matkailijoiden opastusmerkkiä

Viitoitus kohteeseen, joka sijaitsee risteävällä tiellä

Etumerkin käyttö kohteessa, johon johtaa oma tie

Jos opastettavalla laitoksella ja sen pysäköintipaikalla on erilliset liittymät, viitoitetaan liikenne pysäköintipaikalle.

3.5 Vertailu

Eri maiden ohjeissa on todettu, että opastuksen laajuuteen vaikuttaa pääasiassa kohteen palvelumuoto ja kohteiden yleisyys alueella.

Suomalaisissa ohjeissa on esimerkkipiirroksin osoitettu erilaisia opastustapoja. Opastus tapahtuu joko lähiopastuksena kohteen kohdalta tai sinne johtavan risteävän yleisen tien liittymästä tai kauko-opastuksena kohteen kohdalta ja sinne johtavien teiden liittymistä. Kohdassa 4 on esitetty, mitä opastustapaa kussakin kohteessa voidaan käyttää. Matkailijoiden opastusmerkki sijoitetaan 100 -200 m ennen suunnistustaulua, tai jos sellaista ei ole, 100 - 500 m ennen liittymää.

Tanskassa voidaan opastaa kohteen kohdalla ja sinne johtavan liittymän kohdalla. Kohdassa 4 on esitetty viitoituksen laajuus kohteittain. Yleensä vain tien välittömässä läheisyydessä olevat kohteet viitoitetaan. Lähimmältä suurehkolta tieltä viitoitetaan kuitenkin majoitukseen liittyviä kohteita, uintipaikat ja kirkot. Risteävällä tiellä oleva huoltoasema voidaan viitoittaa, jos se on enintään 1 km:n päässä.

Norjalaisten ohjeiden mukaan kohteisiin viitoitetaan yleiseltä tieltä kohteeseen johtavasta liittymästä. Tarvittaessa voidaan viitoittaa myös läheisistä teiden risteyksistä. Kohdassa 4 on esitetty viitoituksen laajuus kohteittain. Huoltoasemat ja majoitusliikkeet voidaan viitoittaa pisimmältä, 10 kilometriin saakka. Matkailijoiden opastusmerkki sijoitetaan 25 - 400 m ennen liittymää.

Ruotsissa matkailijoiden palvelulaitokseen viitoitetaan vain lähimmältä suurehkolta yleiseltä tieltä. Levähdysalueen etumerkki sijoitetaan vähintään 1 km ennen levähdyspaikkaa.

Ohjeiden perusteella matkailijoiden palvelulaitoksiin viitoitetaan Suomessa laajimmin ja Tanskassa suppeimmin. Tosin ohjeet ovat niin yleispiirteiset, että toteutetun, maastossa olevan viitoituksen eroja on vaikea verrata.

4.

VIITOITETTAVIEN KOHTEIDEN LAATUVAATIMUKSET

Seuraavassa on kohteittain esitetty kunkin maan kohteelle asettamat laatuvaatimukset sekä mahdolliset erityisvaatimukset.

Suomen kohdalla esitetyt opastuksen laajuustunnukset viittaavat kohtaan 3.1.

4.1

Opastustoimisto/Opastuskartta

Suomi

Opastustoimisto

Merkillä voidaan osoittaa kunnan tai matkailusta huolehtivan yhteisön ylläpitämä opastustoimisto, josta matkailijat voivat saada tietoa paikkakunnan eri matkailupalveluksista kuten esim. majoituspalveluista, kaupoista, tapahtumista, nähtävyyksien aukioloajoista jne. Lupa merkin käyttöön voidaan myöntää vain opastustoimistoille, joille Matkailun edistämiskeskus on myöntänyt luvan kansainvälisen, vihreäpohjaisen i-kilven käyttöön.

Opastustoimistot sijaitsevat yleensä taajamissa ja opastus järjestetään vain lähiopastuksena kohtien A mukaisesti.

Tanska

Information
Informaatio

Merkkiä voidaan käyttää pysäköinti- ja levähdysalueiden tai vastaavien paikkojen yhteydessä osoittamaan, että paikalla on opastustaulu.

Merkkiä voidaan käyttää myös tiehallituksen tai matkailujärjestön hyväksymän opastustoimiston viitoitukseen.

Norja

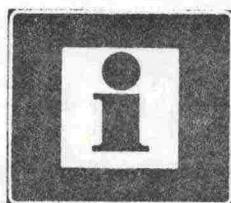

Turistinformasjon
Matkailijainformaatio

Merkillä osoitetaan matkailijoiden opastustoimisto, opastuskartta tai muu informaatio.

Informaation laatu voidaan esittää tekstinä merkin sinisessä ylä- tai alaosassa.

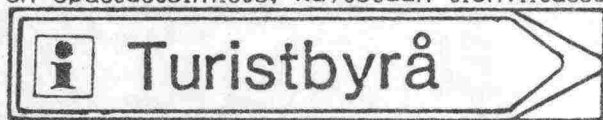
Ruotsi

Informationsställe
Informaatiopaikka

Merkkiä voidaan käyttää osoittamaan matkailijoiden opastustoimisto tai opastuskartta.

Sijoittamalla tunnus tienviittaan voidaan viitoittaa opastuspaikalle. Jos kohde on opastustoimisto, käytetään tienviitassa lisäksi tekstiä "Opastustoimisto".

Merkkiä voidaan käyttää yhdessä teollisuusalueen tunnuksen kanssa viitoittamaan teollisuusalueen opastuskartalle.

Merkkiä voidaan käyttää yhdessä muiden matkailijoiden opastusmerkkien kanssa viitoittamaan kyseisen palvelumuodon opastuspaikalle.

Vertailu

Suomessa merkillä osoitetaan vain opastustoimisto, muissa maissa opastustoimisto tai opastuskartta.

Norjassa merkkiin voidaan lisätä teksti osoittamaan informaation laatua.

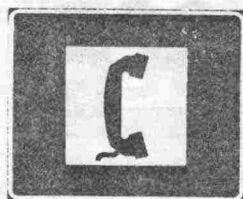
Ruotsissa merkin käyttö on laajinta. Siellä merkkiä voidaan käyttää yhdessä muiden matkailijoiden opastusmerkkien kanssa viitoittamaan kyseisen palvelumuodon opastuspaikalle.

Muilta osin ohjeet, kuten myös merkin ulkonäkö, ovat keskenään samankaltaiset.

4.2

Puhelin

Suomi

Puhelin

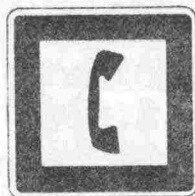
Merkillä osoitetaan vain puhelinkioskit tai muut koko vuorokauden käytettävissä olevat yleisöpuhelimet, josta voi soittaa ilmaisia hätäpuheluja ja jotka ovat vapaasti käytettävissä myös maksullisia paikallis- tai suuntanumeropuheluja varten.

Merkillä osoitetaan yleensä vain taajamien ulkopuolella olevat puhelimet, jotka on tarkoitettu lähinnä tienkäyttäjiä varten ja jotka sijaitsevat teiden välittömässä läheisyydessä. Taajamien keskustassa olevia puhelimia ei osoiteta taajaman ohimeneviltä teiltä, vaan opastus järjestetään tarvittaessa vain puhelimen välittömässä läheisyydessä tai esim. puhelinkioskin katolle kiinnitetyllä opastusmerkillä. Opastusta ei järjestetä taajamissa, jos puhelin on muutenkin hyvin havaittavissa ja löydettävissä. Harvaan asutuilla seuduilla ja tieosilla, joilla taajamien välimatkat ovat suuret, voidaan puhelimet osoittaa tehokkaammin kuin muualla.

Puhelimien osoittaminen pyritään suorittamaan ilman etumerkkejä. Etumerkkejä käytetään yleensä vain vilkasliikenteisten teiden varsilla, kun ajonopeudet ovat suuria ja puhelin on tähän tiehen liittyvällä alueella tai aivan tien välittömässä läheisyydessä.

Opastus järjestetään kohtien A1 ja A2 mukaisesti.

Tanska

Telefon
Puhelin

Merkkiä käytetään taajaman ulkopuolella osoittamaan ympärivuorokauden yleisesti käytettävissä olevaa puhelinta.

Merkkiä ei käytetä tiellä, jolla on hätäpuhelimet (esim. moottoritiet).

Taajamissa merkkiä ei yleensä käytetä.

Merkkiä ei käytetä etumerkkinä, mutta merkissä voidaan käyttää nuolta puhelimen paikan tarkemmaksi osoittamiseksi.

Norja

Telefon
Puhelin

Merkillä osoitetaan tienkäyttäjien yleisessä käytössä olevia puhelimia siinä määrin, kun viranomaiset katsovat sen tarpeelliseksi.

Ruotsi

Telefonautomat
Puhelinautomaatti

Ruotsissa merkki ei kuulu matkailijoiden opastusmerkkien ryhmään.

Vertailu

Suomen ohjeissa on vaatimus mahdollisuudesta suorittaa ilmainen hätäpuhelu. Muilla mailla ei vastaavaa ohjetta ole.

Suomen ja Tanskan ohjeissa todetaan, ettei merkkiä yleensä käytetä taajamissa eikä etumerkkinä.

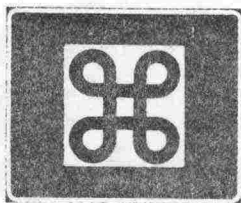
Norjalainen ohje on yleispiirteinen. Taajamissa merkkiä ei käytetä.

Ruotsin ohjeissa merkki ei ole matkailijoiden opastusmerkkien ryhmässä vaan muiden merkkien joukossa. Merkin ulkonäkö on kuitenkin samanlainen kuin muilla mailla. Suurehkoissa taajamissa merkkiä ei käytetä.

4.3

Nähtävyys

Suomi

Nähtävyys

Merkillä osoitetaan luonnonnähtävyydet, historialliset nähtävyydet, museot, taidekokoelmat tai taidetapahtumien paikat, joilla on matkailun kannalta tärkeä merkitys.

Merkillä osoitettavien ulkona luonnossa olevien kohteiden tulee olla erityisessä hoidossa ja kohteissa tulee tarvittaessa olla nähtävyyden laatua tai historiaa selvittävä taulu.

Luonnonnähtävyydet osoitetaan ympäristöministeriön luonnonsuojelutoimiston suosituksen perusteella.

Historialliset nähtävyydet osoitetaan ainoastaan museoviraston suosituksen perusteella.

Museoista osoitetaan museoviraston suosituksen perusteella vain kokoelmiltaan tai merkitykseltään valtakunnallista tai maakunnallista tasoa olevat museot. Sama koskee myös taidemuseoita. Paikallismuseot osoitetaan yleensä vain osoiteviitalla.

Taidenäyttelyistä osoitetaan vain ne, joita Suomen taiteilijaseura vuosittain suosittelee. Saven muotoilijoiden, takomojen, tekstiilikutojien ym. näyttelyiden osoittamisesta tulee olla suositus teollisuustaiteen liitto Ornamo ry:stä. Muut tasoltaan vaihtelevat näyttelyt voidaan harkita osoitettavaksi tilapäisillä opasteilla lähiopastuksena kohteen liittymästä.

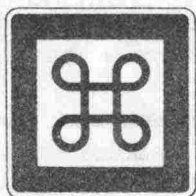
Nähtävyyksmerkissä voidaan suomenkielen lisäksi sallia myös vieraskielinen, yleensä englannin- tai saksankielinen teksti, jos matkailukohteessa käy huomattavan paljon ulkomaalaisia matkailijoita. Erikielisten tekstien tulee vastata sisällöltään toisiaan.

Nähtävyyksmerkin yhteydessä voidaan käyttää lisäkilpeä, jossa ilmoitetaan aukioloaika. Kilpeä voidaan käyttää vain tapauksissa, joissa kohde on kaukana ja sen aukioloajat ovat tavallisesta poikkeavia. Kilpeä käytetään yleensä vain erkannevan tien liittymän jälkeen sijoitettavassa merkissä sekä vähäliikenteisillä teillä liittymässä olevissa merkeissä. Etumerkeissä sitä ei käytetä.

Opastuksen laajuus on erikoisesti nähtävyyksmerkin kohdalla riippuvainen kohteen matkailullisesta merkityksestä. Opastus voidaan järjestää kohtien A tai B mukaisesti.

Vesitornien yhteydessä olevien näköalatasanteiden yms. osoittamiseen ei käytetä nähtävyyksmerkkiä, vaan kyseiseen tarkoitukseen voidaan tarvittaessa käyttää osoiteviitaa.

Tanska

Sevaerdighed
Nähtävyys

Merkillä voidaan viitoittaa merkittäviin nähtävyyksiin, esim. museoihin, muinaismuistoihin, vanhoihin rakennuksiin (kirkot, linnat ja vastaavat), sekä erikoisiin näköalapaikkoihin. Merkin käytöstä on neuvoteltava asianosaisen matkailuviranomaisen kanssa.

Norja

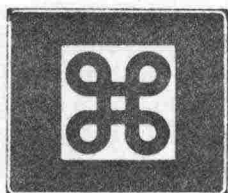
Severdighet
Nähtävyys

Merkkiä käytetään paikallisesti tai kansallisesti merkittävän tai mielenkiintoisen nähtävyyden, esim. museot, muinaismuistot, vanhat kirkot tai erikoiset näköalapaikat, yhteydessä.

Opastukseen on oltava asianomaisen viranomaisen tai matkailujärjestön suositus.

Yleisesti tunnetun nähtävyyden nimi voidaan esittää taulun ylä- tai alaosassa tai tienviitassa.

Ruotsi

Sevärdhet
Nähtävyys

Merkkiä käytetään nähtävyyksissä, joilla on valtakunnallista mielenkiintoa tai korkealuokkaista paikallista luonnetta.

Nähtävyyden laatu ilmoitetaan lisäkilvessä.

Merkin käytön ehtona on, että tarvittaessa kohteen yhteyteen järjestetään informaatiota siitä.

Ruotsissa on pidetty yllä luetteloa nähtävyyksistä, jotka yleisen kiinnostuksen kannalta on katsottu sopiviksi viitoittaa.

Vertailu

Merkin käyttökohteet ovat hyvin samanlaiset. Tosin ohjeet ovat hyvin yleispiirteiset, Suomen ohjeita lukuunottamatta. Vertailuvaikeudet ovatkin tämän merkin osalta erityisen suuret, eikä ohjeista voi päätellä, minkä tasoiset kohteet viitoitetaan.

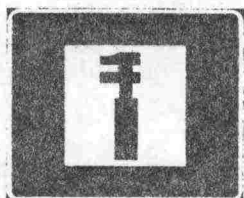
Suomen, Tanskan ja Norjan ohjeiden mukaan on merkin käytöstä neuvoteltava asianomaisen järjestön tai viranomaisen kanssa.

Merkkien ulkonäöt ovat hyvin samanlaiset.

4.4

Autokorjaamo

Suomi

Autokorjaamo

Merkillä osoitetaan korjaamot, jotka ovat erikoistuneet palvelemaan tienkäyttäjiä. Autoilijan tulee saada kyseisestä korjaamosta pikapalvelua matkan aikana esiintyvien tavallisimpien vikojen korjaamiseksi.

Korjaamossa tulee olla ammattitaitoista henkilökuntaa ja varastossa tai nopeasti saatavissa yleisimpiä autojen tarvitsemia varaosia sekä voiteluaineita. Varsinaisen työajan ulkopuolella tulee olla järjestetty päivystys, josta kertova ilmoitus on asennettu näkyvälle paikalle korjaamorakennukseen. Edelleen on suotavaa, että korjaamolla on hinauspalvelu päivystyksineen tai ainakin ilmoitus lähimmästä hinausliikkeestä.

Tarvittaessa voidaan katsastusviranomaisilta pyytää lausunto korjaamon tasosta ja sen osoittamisen tarkoituksenmukaisuudesta.

Huoltoasemien yhteydessä olevia huoltamoja, jossa suoritetaan vain tavanomaisia huoltotöitä, ei osoiteta.

Merkkiä käytetään vain harvaanasutulla seudulla ja opastus voidaan järjestää kohtien A tai B1 mukaisesti.

Tanska

Bilreparation
Autokorjaamo

Merkkiä käytetään vain alueella, jossa korjaamot ovat harvinaisia ja vain sellaisten korjaamojen liittymien yhteydessä, joita on muuten vaikea havaita tieltä.

Norja

Verksted
Työpaja

Merkkiä voidaan käyttää valtuutetun autokorjaamon yhteydessä alueella, jossa korjaamot ovat harvinaisia ja korjaamo tai sen liittymä on vaikeasti tieltä havaittavissa.

Paikan nimeä, korjaamon nimeä, tunnusta tms. ei esitetä.

Ruotsi

Verkstad
Työpaja

Merkkiä voidaan käyttää vain, jos on erityisiä syitä ilmoittaa korjaamosta.

Vertailu

Tanskan ja Norjan ohjeiden mukaan korjaamot osoitetaan vain alueilla, jossa korjaamoita on vähän, Ruotsin ohjeiden mukaan vain, jos on erityisiä syitä. Suomen ohjeiden mukaan merkkiä käytetään vain harvaan asutulla seudulla.

Vain Suomen ohjeissa on esitetty huoltamolle laatuvaatimuksia. Norjan ohjeissa vaaditaan, että korjaamolla tulee olla asianmukaiset valtuudet.

Tunnukset ovat samankaltaiset.

4.5 Huoltoasema

Suomi

Huoltoasema

Liikennemerkkin käyttö edellyttää, että huoltoasema ei ole muutoin riittävän hyvin havaittavissa ja että sen merkitseminen huoltoasemien harvalukuisuuden vuoksi on tienkäyttäjien kannalta tarpeellista.

Opastus voidaan järjestää kohtien A tai B1 mukaisesti.

Tanska

Benzintank
Bensiinitankki

Merkkiä käytetään vain taajamien ulkopuolella, kun huoltoasema ei riittävän hyvin näy tielle.

Alueella, jolla huoltoasemia on harvassa, voidaan risteyksessä viitoittaa myös risteävän tien varrella oleva huoltoasema, jos se on riittävän lähellä (enint. 1 km) risteystä.

Merkkiä käytetään yleensä vain sellaisten huoltoasemien yhteydessä, jotka myyvät bensiiniä ympäri vuorokauden.

Tien varrella olevan huoltoaseman yhteydessä merkkiä voidaan käyttää etumerkkinä. Etumerkkiä voidaan käyttää myös sellaisten laitosten yhteydessä, jotka myyvät bensiiniä vain osan vuorokautta.

Norja

Bensinstasjon
Bensiiniasema

Merkkiä käytetään yöllä auki olevien huoltoasemien ja bensiiniautomaattien yhteydessä alueilla, joilla huoltoasemia on harvassa ja kun laitos tai sen liittymä on vaikea havaita tieltä.

Alueilla, joilla huoltoasemia on erittäin harvassa, voidaan merkkiä käyttää teiden risteyksessä, kun huoltoasema on risteävän tien varrella enintään 10 km:n päässä, vaikka itse huoltoasema ei kohdalleen edellisen kappaleen mukaan merkkiä tarvitsisikaan. Tällöin edellytetään, että ajosuunnassa seuraava huoltoasema on kauempana kuin sivutiellä oleva huoltoasema. Etäisyys huoltoasemaan ilmoitetaan merkin alaosassa.

Jos huoltoasemien väli on vähintään 60 km, voidaan tämä ilmoittaa käyttämällä huoltoasema-merkkiä, jossa alaosassa on ilmoitettu etäisyys ensimmäiseen huoltoasemaan, sekä lisäkilpeä "etäisyys kohteeseen", jossa esitetään huoltoaseman tunnus pienoisuudessa sekä etäisyys seuraavaan huoltoasemaan.

Ruotsi

Bensinstation
Bensiiniasema

Merkkiä tulee käyttää vain, jos on erityistä syytä ilmoittaa huoltoasemasta.

Vertailu

Suomen ja Norjan ohjeissa edellytetään, että huoltoasemia on harvassa.

Norjan ohjeissa edellytetään, että bensiiniä on saatavilla ympäri vuorokauden.

Tanskassa huoltoasema voidaan viitoittaa, jos se sijaitsee risteävällä tiellä enintään 1 km:n päässä, Norjassa vastaava raja on 10 km.

Norjassa voidaan lisäkilvellä ilmoittaa etäisyys seuraavaan huoltoasemaan, jos se on vähintään 60 km.

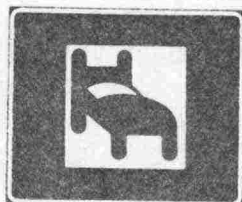
Ruotsin ohjeet ovat hyvin yleispiirteiset.

Tunnukset ovat keskenään täysin samannäköiset.

4.6

Majoitusliike

Suomi

Majoitusliike

Merkillä osoitetaan hotellit, motellit, moottorihotellit ja moottorimajat, jotka täyttävät majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetussa asetuksessa määritellyt vaatimukset ja joilla on asianmukaiset luvat majoitusliikkeen pitämiseen.

Merkillä osoitetaan vain erityisesti tienkäyttäjille tarkoitettuja majoitusliikkeitä. Taajamissa olevia majoitusliikkeitä ei yleensä osoiteta. Poikkeuksena voidaan osoittaa taajaman kokoon nähden merkittävä majoitusliike, joka sijaitsee seudulla, jossa majoituspalvelut ovat yleensäkin harvinaisia.

Merkin yhteydessä voidaan käyttää kohteen nimeä. Edellytyksenä on, että merkissä olevat sekä majoitusliikkeen että ravintolan tunnukset osoittavat samassa laitoksessa olevia palveluja.

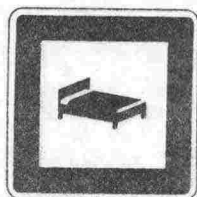
Majoitusliikkeen tulee olla kaikkien matkailijoiden käytettävissä. Vain tietylle henkilöryhmälle tarkoitettua majoitusliikettä esim. tietyn organisaation henkilökunnalleen pitämää lomakotia ei opasteta tällä merkillä.

Opastus voidaan järjestää kohdan A tai B mukaisesti.

Pieniä majoitusliikkeitä voidaan osoittaa osoiteviitalla, jos niissä on vähintään 8 vuodepaikkaa.

Tanska

Hotel
Hotelli

Merkkiä käytetään sellaisten hotellien, motellien ja moottorimajojen ("kro") yhteydessä, jotka ovat kyseisen alan järjestön hyväksymiä tai joissa on vähintään 10 vuodepaikkaa ja josta yösijan voi löytää joka yöksi.

Taajamien ulkopuolella kohteeseen viitoitetaan lähimmältä seuraavista teistä:

- päämaantie ("hovedlandevej")
- maantie ("landevej")
- kunnantie ("kommunevej"), joka Geodeettisen Instituutin kartalla 1:500 000 on esitetty keltaisella värillä

Myös rakennetulla alueella oleva majoitusliike voidaan viitoittaa, jos alueen maaseutumaiseen luonteen vuoksi tienkäyttäjä ei voi olettaa löytävänsä paikalta majoitusliikettä.

Taajamassa merkkiä käytetään yleensä vain, jos tiehallituksen mielestä tienviittojen ja kadunnimien avulla toteutettu viitoitus on riittämätön ja jos poliisin tai tiehallituksen mielestä liikenteelliset syyt vaativat viitoitusta.

Merkkiä käytetään etumerkkinä vain nopealiikenteisillä teillä, joilla on useita ajokaistoja molempiin ajosuuntiin ja jos näkyvyys on huono.

Norja

Overnattingssted
Yöymispaikka

Merkkiä voidaan käyttää sellaisten hotellien, korkeavuorihotellien, turistihotellien ja motellien yhteydessä, jotka matkailuhallitus ("Reiselivsdirektoratet") on hyväksynyt ja sellaisten majatalojen yhteydessä, joilla on kunnallinen majatalolupa. Majoitusliikkeen laatu (hotelli, korkeavuorihotelli, turistihotelli, motelli) voidaan kirjoittaa merkkiin tai tienviittaan.

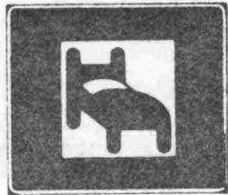
Merkillä ohjataan majoitusliikkeisiin, jotka olennaisesti palvelevat sen tien käyttäjiä, jolta viitoitetaan. Sivutiellä olevista majoitusliikkeistä viitoitetaan vain alle 5 km:n etäisyydellä olevat majatalot ja alle 10 km:n etäisyydellä olevat hotellit yms. Alueilla, joilla majoitusliikkeet ovat hyvin harvassa ja erityisistä syistä voidaan viitoittaa myös kauemmas.

Yrityksen nimi, yleensä ilman etuliitettä "Hotelli" tai vastaava, voidaan esittää tienviitassa.

Pienet majatalot, 4 huoneeseen ja 8 vuoteeseen asti, viitoitetaan vain kohteen liittymään sijoitettavalla valkoisella tienviitalla, jossa on majoitusliikkeen tunnus ja teksti "Huoneita".

Paikasta tulee ilmoittaa poliisille tai sillä tulee olla vuosittainen terveysneuvoston hyväksyminen, jos kunta sitä vaatii. Laitos saa sijaita korkeintaan 200 metrin päässä yleiseltä tieltä.

Ruotsi

Hotell
Hotelli

Merkillä ilmoitetaan normaalin hotellivaatimustason täyttävät majoitusliikkeet sekä motellit.

Tarvittaessa voidaan kohteeseen viitoittaa tienviitalla, jossa on majoitusliikkeen tunnus sekä kyseisen laitoksen nimi, yleensä ilman sanaa "Hotelli".

Vertailu

Suomessa, Tanskassa ja Norjassa merkillä osoitetaan hotellit, motellit, moottorimajat ja vastaavat. Ruotsissa merkillä osoitetaan hotellit ja motellit.

Suomessa kohteeseen voidaan viitoittaa kauko-opastuksena, useiden yleisten teiden liittymien kautta. Tanskassa kohteeseen viitoitetaan lähimmältä suurelta tieltä. Norjassa sivutiellä olevista majoitusliikkeistä viitoitetaan alle 5 km:n etäisyydellä olevat majatalot ja alle 10 km:n etäisyydellä olevat hotellit yms.

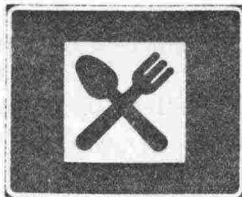
Suomen, Norjan ja Ruotsin ohjeiden mukaan voidaan merkissä esittää kohteen nimi.

Ohjeiden mukaan taajamissa merkkiä ei yleensä käytetä missään maassa.

Tunnukset ovat samankaltaiset.

4.7 Ravintola

Suomi

Ravintola

Merkillä osoitetaan vain ravintolat, jotka täyttävät majoitus- ja ravitsemusliik-
keistä annetun asetuksen vaatimukset ja joilla on asianmukaiset luvat ravitse-
musliikkeen pitämiseen. Ravintolasta tulee olla saatavissa lämmintä ruokaa
aikana, joka noudattaa yleisesti käytössä olevaa, vastaavan tasoissa paikoissa
noudatettavaa aukioloaikaa.

Ravintolamerkkiä tulisi käyttää viitoittamaan kohteisiin, jotka on rakennettu
pääasiassa tienkäyttäjää varten. Taajamissa olevia ravintoloita ei yleensä vii-
toiteta. Poikkeuksena voidaan pitää taajamassa sijaitsevaa ravintolaa, jos se on
ainoa ravintola pitkällä tiejaksolla. Kahviloita, joilla on oikeus rajoitetusti
tarjoilla ruoka-annoksia, ei osoiteta ravintolatunnuksella.

Merkin yhteydessä voidaan käyttää kohteen nimeä, jos ravintola toimii hotel-
lin, motellin, moottorihotellin tai moottorimajan yhteydessä. Tällöin käytetään
kohteen yhteistä eikä ravintolalla mahdollisesti olevaa erillistä nimeä.

Opastus voidaan järjestää joko kohdan A mukaisesti tai harvaan asutulla seu-
dulla kohdan B mukaisesti.

Jos ravintola toimii historiallisesti tai muutoin merkittävässä rakennuksessa
tai kka ympäristössä, voidaan opastus järjestää edellä esitettyä laajemmaksi ja
käyttää opasteissa myös ravintolan nimeä.

Tanska

Restaurant
Ravintola

Merkillä viitoitetaan ravintola, jossa tarjoillaan päivittäisiä pääaterioita. Merk-
kiä käytetään taajamien ulkopuolella sellaisten ravintoloiden liittymissä, joita
on vaikea havaita tieltä. Jos ravintola sijaitsee tiellä, jota ei ole viitoitettu,
voidaan merkki sijoittaa tämän tien alkuun.

Taajamissa ravintoloita ei yleensä viitoiteta.

Merkkiä käytetään etumerkkinä vain nopealiikenteisillä teillä, joilla on useita ajokaistoja molempiin ajosuuntiin ja jos näkyvyys on huono.

Jos on tarpeellista ilmoittaa, että kohteessa on sekä yöpymismahdollisuus että ravintola, yhdistetään majoitusliikkeen ja ravintolan tunnukset yhdeksi merkiksi.

Norja

Restaurant
Ravintola

Merkillä osoitetaan ruokailupaikka/ravintola, jossa tarjoillaan lämmintä ruokaa. Jos kohteella on ravintolalupa, voidaan merkin alaosaan merkitä "R".

Merkillä osoitetaan ruokailupaikka/ravintola, jolla on kunnan lupa harjoittaa kyseistä toimintaa ja joka olennaisesti palvelee kyseisen tien käyttäjiä.

Risteävän tien varrella oleva kohde viitoitetaan vain, jos se sijaitsee enintään 2 km:n etäisyydellä risteyksestä. Alueilla, joilla ruokailupaikkoja/ravintoloita on hyvin harvassa, voidaan tämä etäisyys tarvittaessa ylittää.

Ruotsi

Restaurang
Ravintola

Merkillä voidaan osoittaa laitos, jossa tarjoillaan lämmintä ruokaa.

Merkkiä ei saa käyttää yhdessä kahvila-merkin kanssa osoittamaan, että kohteessa on sekä ravintola että kahvila. Näissä tapauksissa käytetään vain ravintola-merkkiä.

Vertailu

Kaikkien maiden ohjeissa vaaditaan kohteelta lämpimän ruoan saantimahdollisuus.

Norjassa merkkiä käytetään myös muiden ruokailupaikkojen kuin ravintolojen yhteydessä. Jos kohteella on ravintolalupa, voidaan merkin alaosaan merkitä "R".

Tanskassa tunnus voidaan yhdistää majoitusliikkeen tunnuksen kanssa.

Suomessa merkkiin voidaan tietyissä tapauksissa lisätä kohteen nimi.

Ohjeiden mukaan merkkiä ei yleensä käytetä taajamissa missään maassa.

Tunnukset ovat hyvin samankaltaiset.

4.8

Kahvila

Suomi

Kahvila

Merkillä osoitetaan vain kahvilat, jotka täyttävät majoitus- ja ravitsemisliik-
keistä annetun asetuksen vaatimukset ja joilla on asianmukaiset luvat kahvilan
pitämiseen.

Kahvila osoitetaan merkillä yleensä vain harvaan asutulla seudulla. Kahvila
voidaan merkitä myös muualla, jos se toimii rakennuksessa tai ympäristössä,
jonka voidaan katsoa kiinnostavan matkailijoita tai jos kahvilan yhteydessä on
järjestetty tienkäyttäjiä varten tarkoitettu näyttely tms. Huoltoasemien yhtey-
dessä olevia kahviloita ei yleensä merkitä.

Opastus voidaan järjestää kohdan A mukaisesti.

Merkin yhteydessä voidaan käyttää kahvilan nimeä vain, jos kahvila toimii
historiallisesti merkittävässä rakennuksessa tai muuten kiinnostavassa ympäris-
tössä.

Tanska

Cafeteria
Kahvila

Merkillä osoitetaan kohde, jossa tarjoillaan yksinkertaisia aterioita, esim.
aamiainen, kahvi, tee, voileipä tms.

Taajaman ulkopuolella merkkiä käytetään osoittamaan sellaisen kahvilan liit-
tymää, joka on vaikea havaita tieltä.

Taajamissa merkkiä ei yleensä käytetä.

Merkkiä ei käytetä, jos kohde on osoitettu merkillä "Hotelli" tai "Ravintola".

Merkkiä ei yleensä käytetä etumerkkinä.

Norja

Servering
Tarjoilu

Merkillä osoitetaan ruokailupaikka, jossa ei tarjoilla lämmintä ruokaa.

Merkillä osoitetaan ruokailupaikka, jolla on kunnan lupa harjoittaa kyseistä toimintaa ja joka sijaitsee siten, että se olennaisesti palvelee kyseisen tien käyttäjiä.

Valtateillä (riksveg) ei viitoiteta risteävällä tiellä olevaa kahvilaa. Muilla yleisillä teillä voidaan risteyksessä viitoittaa risteävällä tiellä oleva kahvila, joka sijaitsee alle 1 km:n etäisyydellä risteyksestä. Alueella, jolla ruokapaikkoja on hyvin harvassa, voidaan tämä etäisyys tarvittaessa ylittää.

Ruotsi

Servering
Tarjoilu

Merkillä osoitetaan kohde, jossa tarjoillaan yksinkertaista ruokaa, kuten kahvia ja leipää.

Merkkiä ei saa käyttää yhdessä ravintola-merkin kanssa osoittamaan, että kohteessa on sekä ravintola että kahvila. Näissä tapauksissa käytetään vain ravintola-merkkiä.

Vertailu

Ohjeissa ei ole merkittäviä eroja. Kahvilan laatutasomääritelmät vastaavat hyvin toisiaan.

Taajamissa merkkiä ei yleensä käytetä missään maassa.

Tanskassa merkkiä ei käytetä, jos kohde on osoitettu merkillä "Hotelli" tai "Ravintola". Ruotsissa merkkiä ei saa käyttää "Ravintola"-merkin kanssa.

Vain Suomen ohjeissa on maininta, ettei huoltoasemien yhteydessä olevia kahviloita yleensä merkitä.

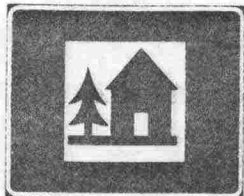
Suomessa ja Tanskassa kahvilat viitoitetaan lähiopastuksena. Norjassa valtateillä ei viitoiteta risteävällä tiellä olevia kahviloita. Muilla teillä viitoitetaan alle 1 km:n etäisyydellä risteävällä tiellä olevat kahvilat. Alueella, jolla ruokapaikkoja on hyvin harvassa, voidaan tämä etäisyys tarvittaessa ylittää.

Tunnukset ovat samanlaiset.

4.9

Retkeilymaja

Suomi

Retkeilymaja

Merkillä osoitetaan vain ne retkeilymajat, jotka kuuluvat Suomen Retkeilymajajärjestöön tai joilla on lääninhallituksen majoitus- ja ravitsemusliikkeistä annettun asetuksen mukainen lupa.

Taajamassa oleva retkeilymaja voidaan osoittaa kohdan A ja taajaman ulkopuolella kohdan A tai B mukaisesti.

Tanska

Vandrerhjem
Retkeilymaja

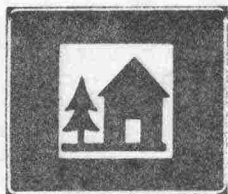
Merkillä osoitetaan vain retkeilymajajärjestön ("Herbergsringen") luettelossa esitetyt retkeilymajat. Merkkiä käytetään samojen periaatteiden mukaisesti kuin merkkiä "leirintäalue".

Norja

Ungdomsherberge
Retkeilymaja

Merkillä osoitetaan ne retkeilymajat, joista vastaa International Hotel Federationiin kuuluva järjestö, ja joilla on kunnan lupa harjoittaa kyseistä tointa.

Ruotsi

Vandrarhem
Retkeilymaja

Taajamissa merkkiä tulee käyttää vain, jos laitoksen sijainti on sellainen, että se on vaikea löytää.

Vertailu

Suomen, Norjan ja Tanskan ohjeissa esitetään vaatimus, että kohteen tulee kuulua retkeilymajajärjestöön.

Tunnukset ovat samanlaiset.

4.10 Mökkimajoitus

Suomi

Mökkimajoitus

Merkillä viitoitetaan vähintään kymmenen lomamökin muodostama alue, jossa lomamökkeihin ja muihin sisätiloihin tai näiden lisäksi myös telttapaikoille tai matkailuvaunupaikoille voidaan samanaikaisesti majoittaa vähintään 40 henkilöä ja jonka yhteydessä tai välittömässä läheisyydessä on ravitsemusliike tai, johon on järjestetty elintarvikkeiden ostomahdollisuus eikä alue ole ulkoilulain mukainen leirintäalue.

Opastus voidaan järjestää kohtien A tai B mukaisesti.

Tanska

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Norja

Hytter
Mökkejä

Merkillä osoitetaan leirintäalue, jossa majoitus tapahtuu pääasiassa mökeissä. Alueen palvelutaso voidaan osoittaa tähdillä.

Merkillä voidaan osoittaa mökit, jotka terveysneuvosto ("helserådet") vuosittain hyväksyy. Alueella tulee olla vähintään 4 mökkiä ja 8 vuodepaikkaa.

Jos alueella on myös telтта- ja/tai matkailuajoneuvopaikkoja, esitetään näiden tunnukset pienoiskoossa lisäkilvessä.

Ruotsi

Stugby
Mökkikylä

Yksittäisiin mökkeihin viitoitetaan tienviitalla, jossa on teksti "Mökki" tai "Mökkejä".

Vertailu

Norjassa alueella tulee olla vähintään 8 vuodepaikkaa, Suomessa vähintään 40 yöpymispaikkaa mukaanlukien mahdolliset telтта- ja matkailuvaunupaikat. Tosin Suomessa voidaan pienet, vähintään 8 vuodepaikan mökkimajoitusalueet viitoittaa osoiteviitalla.

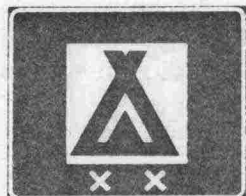
Ruotsin ohjeissa vastaavia määräyksiä ei ole, mutta yleensä merkillä tarkoitetaan mökkikylää.

Tanskalla ei ole vastaavaa merkkiä.

Tunnukset ovat samanlaiset.

4.11 Leirintäalue

Suomi

Leirintäalue

Merkillä osoitetaan ne leirintäalueet, joilla on lääninhallituksen myöntämä lupa leirintäalueen pitämiseen.

Luvan myöntää leirintäalueen sijaintipaikan lääninhallitus, joka luokittelee luvassaan leirintäalueet niiden laitteiden, varusteiden sekä yleisen palvelutason perusteella yhden tähden, kahden tähden ja kolmen tähden luokkiin.

Leirintäalueen merkkiin lisätään yksi, kaksi tai kolme valkoista vinoristiä osoittamaan sisäasiainministeriön päätöksen mukaista leirintäalueen luokkaa. Vinoristit sijoitetaan tunnuksen alapuolelle symmetrisesti merkin pystyakselin suhteen.

Merkin yhteydessä voidaan käyttää alueen nimeä, jos kysymyksessä on laaja leirintäalue, jolla yöpyjien määrät ovat suuret tai jos lähekkäin samalla seudulla olevat leirintäalueet on sekaannusten välttämiseksi eroteltava toisistaan.

Sisäasiainministeriön päätöksen 6. pykälässä mainittua matkailuvaunualuetta osoittavaa C-kirjainta ei opasteessa käytetä.

Leirintäalueen opastus voidaan järjestää kohtien A tai B mukaisesti.

Tanska

Campingplads for telte
Leirintäalue teltoille

Merkkiä käytetään Ympäristöministeriön määräysten pohjalta hyväksytyjen leirintäalueiden yhteydessä.

Taajamien ulkopuolella kohteeseen viitoidaan lähimmältä seuraavista:

- päämaantie
- maantie
- kunnantie, joka Geodeettisen Insitituutin kartalla 1:500.000 on esitetty keltaisella värillä
- viitotettu kohde, joka on merkitty taajamaksi ja josta tienkäyttäjä voi olettaa löytävänsä leirintäalueen.

Taajamassa merkkiä käytetään yleensä vain, jos tiehallituksen mielestä tien-
viittojen ja kadunnimien avulla toteutettu viitoitus on riittämätön ja jos poliis-
in tai tiehallituksen mielestä liikenteelliset syyt vaativat viitoitusta.

Merkkiä käytetään etumerkkinä vain, jos tiehallituksen tai poliisin mielestä
siihen on liikenteellisiä syitä. Tällöin on kiinnitettävä huomiota siihen, onko
liittymä riittävän ajoissa havaittavissa.

Norja

Campingplass
Leirintäalue

Merkillä voidaan osoittaa leirintäalueet, jotka terveysneuvosto vuosittain hy-
väksyy.

Merkillä osoitetaan leirintäalue, jossa majoitus tapahtuu pääasiassa teltoissa.
Jos alueella on myös matkailuajoneuvopaikkoja ja retkeilymökkejä (yleensä
vähintään 4), esitetään näiden tunnukset pienoiskoossa lisäkilvessä.

Leirintäalueen merkin alaosaan lisätään yksi, kaksi, tai kolme tähteä osoitta-
maan leirintäalueen luokkaa. Merkin yläosaan voidaan lisätä sen autoalan jär-
jestön alkukirjaimet, jonka kanssa yhteistyössä leirintäaluetta ylläpidetään.

Tienviitassa voidaan käyttää leirintäalueen nimeä.

Merkkiä käytetään niiden leirintäalueiden merkitsemiseen, jotka olennaisesti
palvelevat kyseisen tien käyttäjiä. Risteyksessä voidaan viitoittaa leirintäalue,
joka sijaitsee enintään 3 km:n (1 tähti) tai 5 km:n (2 tai 3 tähteä) etäisyydel-
lä risteävällä tiellä. Alueilla, joilla leirintäalueita on erittäin vähän, tai eri-
tyisistä syistä voidaan nämä etäisyydet tarvittaessa ylittää.

Ruotsi

Campingplats
Leirintäalue

Taajamissa merkkiä tulee käyttää vain, jos kohteen sijainti on sellainen, että
se on vaikea löytää.

Jos leirintäalueella on vähän mökkejä, voidaan merkkiin lisätä tekstillinen lisä-
kilpi "MÖKKEJÄ" ("STUGOR").

Vertailu

Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa merkkiä ei yleensä käytetä taajamissa.

Suomessa opastus voidaan järjestää lähi- tai kauko-opastuksena useankin yleisen tien liittymän kautta. Tanskassa kohteeseen viitoitetaan lähimmältä suurelta tieltä. Norjassa viitoitetaan enintään 3 tai 5 km:n (alueen tasosta riippuen) päässä risteävällä tiellä sijaitseva leirintäalue.

Suomessa voidaan merkissä esittää alueen nimi.

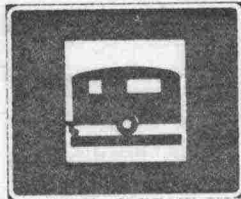
Suomessa ja Norjassa käytetään merkissä leirintäalueen luokan ilmoittamiseen 1 - 3 vinoristiä tai tähteä.

Suomessa ja Norjassa voidaan lisäkilvessä esittää leirintäalueen palvelujen tunnuksia.

Tunnukset ovat täysin samanlaiset.

4.12 Matkailuajoneuvoalue

Suomi

Matkailuajoneuvoalue

Matkailuajoneuvoalueen tunnusta käytetään osoittamaan yksinomaan matkailuvaunuille rakennettuja alueita. Opastus suoritetaan kohtien A tai B mukaisesti.

Leirintäalueiden, mökkikylien ja majoitusliikkeiden yhteydessä olevat matkailuvaunuille tarkoitetut alueet osoitetaan yleensä näiden merkkien alapuolelle liitetyillä lisäkilvillä.

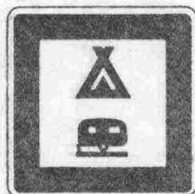
Tanska

Campingplads for vogne
Leirintäalue matkailuajoneuvoille

Merkkiä käytetään, kun halutaan ilmoittaa, että alue on tarkoitettu vain matkailuajoneuvoille. Merkkiä käytetään vastaavasti kuin Leirintäalue-merkkiä.

Matkailuajoneuvoalueen ja leirintäalueen tunnukset voidaan yhdistää yhteen merkkiin, jos on tarpeellista ilmoittaa, että alue on tarkoitettu sekä matkailuajoneuvoille että teltoille.

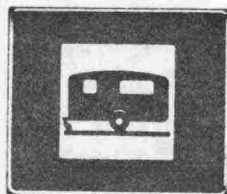
Norja

Campingvognplass
Matkailuajoneuvoalue

Merkkiä käytetään leirintäalueilla, jotka on tarkoitettu pääasiassa matkailuajoneuvoille ja joissa on näitä varten tarvittavat tekniset laitteet.

Nimen ja tähtien käytössä käytetään samoja periaatteita kuin leirintäalueen osalta.

Jos alueella on myös telttapaikkoja ja/tai retkeilymökkejä (yleensä vähintään 4), esitetään näiden tunnuksat pienoiskoossa lisäkylvessä.

Ruotsi

Uppställningsplats för husvagnar
Asuntovaunujen pysäköimisalue

Merkkiä käytetään ainoastaan matkailuajoneuvoille tarkoitettujen leirintäalueiden viitoitukseen.

Vertailu

Suomessa, Tanskassa ja Ruotsissa merkkiä käytetään alueilla, jotka on tarkoitettu vain matkailuajoneuvoille. Norjassa alueen tulee olla tarkoitettu pääasiassa matkailuajoneuvoille.

Tanskassa matkailuajoneuvoalueen ja leirintäalueen tunnuksat voidaan yhdistää yhdeksi merkiksi. Suomessa ja Norjassa voidaan käyttää lisäkylpiä.

Tunnuksat ovat hyvin samankaltaiset.

4.13**Levähdysalue****Suomi**

Levähdysalue

Merkki sijoitetaan sisäänajoliittymän kohdalle sekä n. 500 m ennen aluetta varustettuna etäisyyskylvellä.

Tärkeimpien levähdysalueiden (esim. jonkin suuren sillan vieressä) merkin yhteydessä voidaan ilmoittaa ko. paikan nimi.

Jos levähdysalueella on annettu lupa kioskin tai opastuskartan pitämiseen, voidaan nämä merkitä levähdysalueen merkin alapuolelle asetettavalla lisäkylvellä KIOSKI tai kartan opastusmerkillä. Tekstikoko on tällöin 120 mm.

Tanska

Rasteplads
Levähdysalue

Merkkiä käytetään paikoilla, joilla on pöytä ja istuimet.

Jos alueella on käymälä, ilmoitetaan tämä tekstillisellä lisäkilvellä. Jos käymälä on tarkoitettu erityisesti liikuntavammaisille, ilmoitetaan tämä lisäämällä merkkiin vastaava tunnus.

Merkkiä käytetään osoittamaan tien varrella ja tien välittömässä läheisyydessä olevat levähdysalueet.

Etumerkkiä käytetään nopeilla ja vilkasliikenteisillä teillä, jos näkemät ovat huonot.

Norja

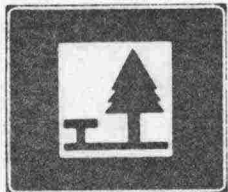
Rasteplass
Levähdysalue

Merkillä osoitetaan levähdysalueet, joilla on pöytä, istuimet, jäteastiat yms.

Merkkiä käytetään vain niiden levähdysalueiden yhteydessä, jotka asianomainen viranomainen on rakentanut tai hyväksynyt ja jotka ovat tien välittömässä yhteydessä.

Vain ajosuunnassa tien oikealla puolella olevat levähdysalueet viitoitetaan.

Jos levähdysalueella on käymälä, ilmoitetaan tämä kyseisellä tunnuksella pienoiskoossa lisäkilvessä.

Ruotsi

Rastplats
Levähdysalue

Merkkiä saa käyttää vain tien yhteydessä olevan levähdysalueen viitoitukseen. Levähdysalueen nimi voidaan esittää merkissä tai lisäkilvessä. Jos levähdysalueella on informaatiopiste, yhdistetään merkkiin levähdysalueen ja informaatiopisteen tunnukset.

Vertailu

Kaikissa maissa viitoitetaan vain tien välittömässä läheisyydessä olevat levähdysalueet.

Ainoastaan Suomen ja Ruotsin ohjeissa esitetään mahdollisuus ilmoittaa paikan nimi merkin yhteydessä.

Tunnukset ovat lähes samanlaiset.

4.14 Ulkoilualue

Suomi

Ulkoilualue

Merkillä voidaan osoittaa valtion, kuntien tai järjestöjen hoitamia yleisiä virkistysalueita, kuten ulkoilupuistoja, ulkoilu- ja retkeilyalueita, joihin on järjestetty erilaisia ulkoilu-, urheilu- ja retkeilymahdollisuuksia. Alueella tulee olla monipuoliset ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet eikä esim. yksinomaan lenkkeilyyn tarkoitettuja ns. pururatoja merkitä tällä merkillä.

Ulkoilualueiden osoittamisen tarpeellisuudesta tulee aina pyytää lausunto siltä kunnalta, jonka alueella ulkoilualue on.

Opastus voidaan järjestää kohtien A tai B mukaisesti.

Ulkoilureitin lähtökohta voidaan viitoittaa osoiteviitalla.

Tanska

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Norja

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Ruotsi

Friluftsområde
Ulkoilualue

Ulkoilualueen nimi voidaan esittää.

Ulkoilualueen opastustaulun viitoittamiseen voidaan käyttää ulkoilualueen ja opastuspisteen tunnuksia yhdessä.

Vertailu

Merkkiä käytetään vain Suomessa ja Ruotsissa.

Ruotsin ohjeissa ei esitetä kohteen laatuvaatimuksia.

Suomen ja Ruotsin tunnukset ovat samankaltaiset.

4.15

Uintipaikka

Suomi

Uintipaikka

Merkillä voidaan osoittaa yleinen uimahalli, uimala sekä sellainen uimaranta, joka on kunnan terveyslautakunnan hyväksymä.

Uimahalliin viitottaessa tulee opasteessa käyttää tekstiä "UIMAHALLI". Kun tunnusta käytetään leirintäalueen merkin vieressä, tulee uimarannalle olla mahdollisuus päästä ilman, että on muuten leirintäalueen asiakkaana. Muussa tapauksessa "uimaranta"-tunnus esitetään vain leirintäalueen merkin lisäkilvessä, jossa on esitetty muutkin alueen palvelutunnukset.

Opastus uimarannalle järjestetään yleensä kohdan A mukaisesti. Taajamien ulkopuolella olevat korkeatasoiset uimarannat voidaan osoittaa myös lähimmältä vilkasliikenteiseltä tieltä kohdan B1 mukaan.

Tanska

Badestrand Uimaranta

Merkillä voidaan osoittaa yleisesti käytössä oleva uintipaikka.

Taajaman ulkopuolella uintipaikka viitotetaan, mikäli tiehallitus pitää sitä tarpeellisena, lähimmältä yleiseltä tieltä, joka on esitetty Geodeettisen instituutin kartalla 1:500 000.

Taajamissa merkki sijoitetaan, jos tiehallitus pitää sitä tarpeellisena, laitoksen sisäänajokohtaan tai lähimmälle suurehkolle kadulle.

Norja

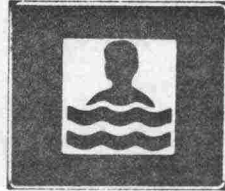
Badeplass Uintipaikka

Merkillä osoitetaan julkinen uintipaikka tai muu uintipaikka, jonka julkinen viranomaisen haluaa osoittaa.

Yleiseltä tieltä ei saa viitoittaa uintipaikkaa, joka on kauempana kuin 5 km risteävällä tiellä, ellei tähän ole erityisiä syitä.

Uintipaikan nimi voidaan esittää tienviitassa.

Ruotsi

Badplats
Uintipaikka

Uimahalliin viitoitetaan tienviitalla ilman tunnusta.

Vertailu

Ruotsissa merkillä osoitetaan vain uimaranta, muissa maissa myös uimahalli. Ruotsissa uimahalliin viitoitetaan tekstillisellä tienviitalla. Suomessa uimapaikan laatu voidaan esittää tekstillä ko. matkailijoiden opastusmerkissä. Norjassa uimapaikan nimi voidaan esittää tienviitassa.

Suomessa opastus uintipaikalle järjestetään yleensä lähiopastuksena. Taajamien ulkopuolella voidaan risteävän tien varrella olevat korkeatasoiset uimarannat viitoittaa myös lähimmältä vilkasliikenteiseltä tieltä. Tanskassa uintipaikka voidaan viitoittaa lähimmältä suurehkolta yleiseltä tieltä. Norjassa voidaan yleiseltä tieltä viitoittaa enintään 5 km:n etäisyydellä risteyksestä sijaitseva uintipaikka.

Tunnukset ovat lähes samanlaiset.

4.16 Kalastuspaikka

Suomi

Kalastuspaikka

Merkillä voidaan osoittaa kalalammikot, joista matkailijat voivat kalastaa maksua vastaan ja vuokrata kalastusvälineet.

Lisäksi merkillä voidaan viitoittaa metsähallituksen hallinnossa oleville virkistyskalastukseen tarkoitetuille paikoille tai vesialueille. Tällöin tulee merkin osoittamassa paikassa olla myös kalastusluvan myyntipaikka.

Opastus suoritetaan kohdan A tai B1 mukaisesti.

Tanska

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Norja

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Ruotsi

Försäljningsställe för fiskekort
Kalastuskortin myyntipaikka

erkin nimi on "Kalastuskortin myyntipaikka".

Vertailu

Merkkiä käytetään vain Suomessa ja Ruotsissa.

Suomessa merkillä osoitetaan Kalastuspaikka, jossa voidaan kalastaa maksua vastaan tai josta voi lunastaa kalastusluvan.

Ruotsissa merkin nimi taas on "Kalastuskortin myyntipaikka".

Tunnukset ovat lähes samanlaiset.

4.17**Hiihtohissi****Suomi**

Hiihtohissi

Merkillä osoitetaan talviurheilukeskukset ja laskettelurinteet, joissa on hiihtohissi. Merkki on poistettava kesän ajaksi.

Opastus järjestetään kohtien A tai B mukaisesti.

Tanska

Vastaavaa merkkiä ei ole

Norja

Vastaavaa merkkiä ei ole

Ruotsi

Släplift
Hinaushissi

Korglift
Tuolihissi

Ruotsalaisissa ohjeissa on omat tunnukset tuolihissille ja hinaushissille.

Tunnusta voidaan käyttää tienviitassa yhdessä kohteen nimen kanssa.

Vertailu

Merkkiä käytetään vain Suomessa ja Ruotsissa.

Suomen tunnus on samanlainen kuin Ruotsin Hinaushissi-tunnus.

4.18 Kirkko**Suomi**

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Tanska

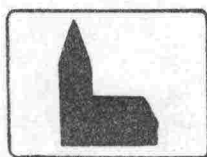
Kirke
Kirkko

Merkillä osoitetaan kirkko, synagooga tai vastaava, jossa yleensä pidetään uskonnollisia toimia.

Taajamien ulkopuolella kirkko viitoitetaan, jos se on tiehallituksen mielestä tarpeellista, lähimmältä yleiseltä tieltä, joka on esitetty Geodeettisen institutun kartalla 1:500. 000.

Taajamassa merkkiä ei yleensä käytetä.

Yleensä käytetään matkailijoiden opastusmerkkiä. Poikkeustapauksissa voidaan käyttää sinivalkoista tienviittoa, jossa esitetään kirkon tunnus, jos on tarpeellista sekaannuksen välttämiseksi käyttää kirkon nimeä.

Norja

Kirke
Kirkko

Kirkkoa ei käytetä matkailijoiden opastusmerkeissä. Kirkon tunnusta voidaan kuitenkin käyttää kirkon nimen sijasta opastusmerkeissä.

Musta tunnus esitetään aina valkoisella suorakaiteen muotoisella pohjalla. Tekstinkorkeutta 210 mm vastaa suorakaiteen korkeus 36 cm. Muilla tekstin- korkeuksilla suorakaiteen koko määräytyy samassa suhteessa.

Ruotsi

Vastaavaa merkkiä ei ole

Vertailu

Ainoastaan Tanskassa on matkailijoiden opastusmerkki "Kirkko". Norjassa käytetään vastaavaa tunnusta tavallisissa opastusmerkeissä.

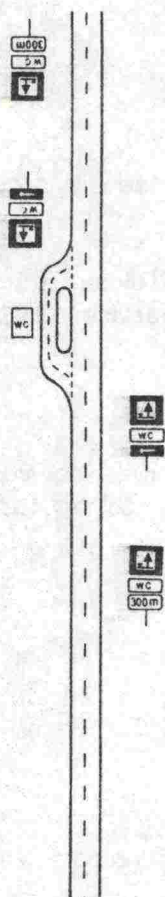
Tunnukset ovat samannäköiset.

4.19 Käymälä

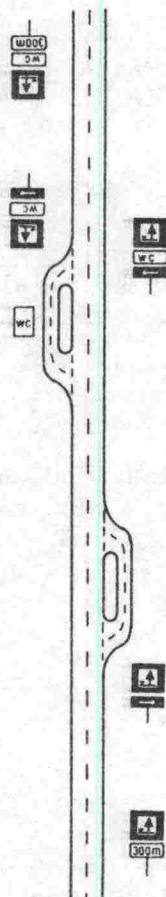
Suomi

Levähdy- tai pysäköimisalueilla sijaitsevaan käymälään opastetaan yleisen tien varrella ko. alueen opastusmerkkiin kiinnitetyllä lisäkilvellä, jossa on teksti "WC". Muilla alueilla sijaitsevaan käymälään ei opasteta tieltä. Seuraavassa kuvassa on esimerkkejä käymälän opastuksesta.

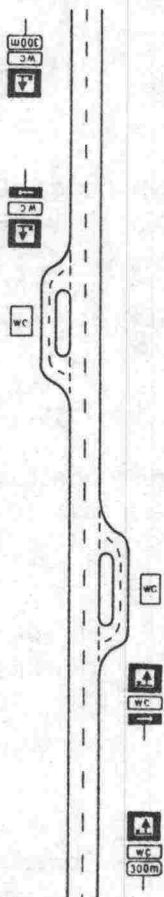
1. Yksi levähdysalue

2. Kaksi levähdysaluetta, joista toisella käymälä

3. Kaksi levähdysaluetta, joilla molemmilla käymälä

Tanska

Vastaavaa merkkiä ei ole, mutta "levähdysalue"-merkin yhteydessä on todettu, että levähdysalueen yhteydessä oleva käymälä ilmoitetaan tekstillisellä lisäkilvillä.

Norja

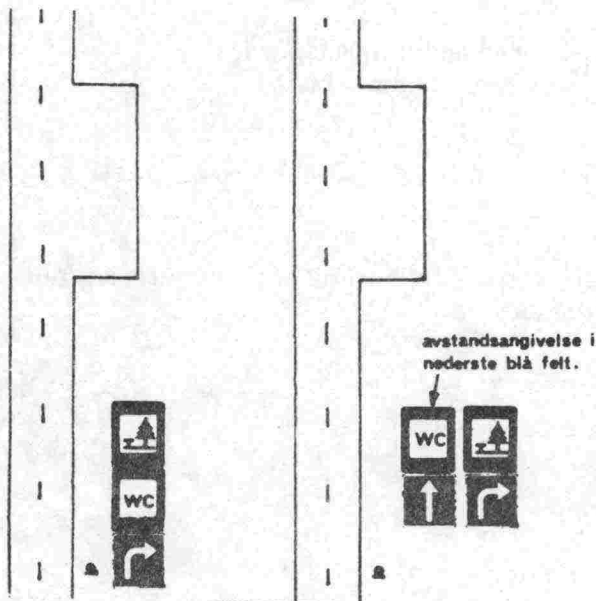

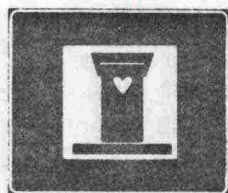
Toalett
Käymälä

Merkkiä käytetään osoittamaan tienkäyttäjien käytettävissä olevaa käymälää. Käymälä voi olla erityisesti tienkäyttäjää varten, esim. levähdysalueelle, rakennettu tai se voi olla muu yleinen käymälä tien läheisyydessä, esim. rautatieasemalla.

Merkkiä voidaan käyttää myös sellaisten levähdysalueiden yhteydessä, joissa ei ole käymälää, osoittamaan lähin käymälä. Merkki asetetaan tällöin ennen käymälätontta levähdyspaikkaa ja etäisyys lähimpään käymälään esitetään merkin alaosassa. Lähin käymälä voi sijaita seuraavalla levähdysalueella tai esim. huoltoaseman tai kahvilan tai ravintolan yhteydessä. Viimeksi mainitussakin tapauksessa tulee käyttää kohteen kohdalla käymälän tunnusta.

Käymälän tulee olla avoinna ympäri vuorokauden.

RuotsiToalett
Käymälä

Merkkiä voidaan käyttää vain tien varressa olevan käymälän yhteydessä.

Vertailu

Ruotsissa merkissä on kuvallinen tunnus, Norjassa tunnuksen muodostavat kirjaimet "WC", Suomessa käytetään lisäkilpeä, jossa on teksti "WC" ja Tanskassa lisäkilpeä, jossa on teksti "Toilet".

Suomessa käymälän tulee sijaita levähdys- tai pysäköimisalueella, Tanskassa levähdysalueella. Norjassa voidaan viitoittaa myös mm. yleinen käymälä tien läheisyydessä, esim. rautatieasemalla. Ruotsissa merkkiä käytetään vain tien varressa olevan käymälän yhteydessä.

Norjassa merkki voidaan sijoittaa käymälättömän levähdysalueen yhteyteen viitoittamaan lähimpään käymälään.

4.20 Vaahtosammutin**Suomi**

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Tanska

Vastaavaa merkkiä ei ole.

NorjaBrannslukningsapparater
Vaahtosammutin

Merkillä osoitetaan tienkäyttäjien tarpeisiin tarkoitettu vaahtosammutin esim. tunnelien ja autolautojen yhteydessä.

Tunnus on punainen valkoisella pohjalla.

Ruotsi

Vastaavaa merkkiä ei ole.

Vertailu

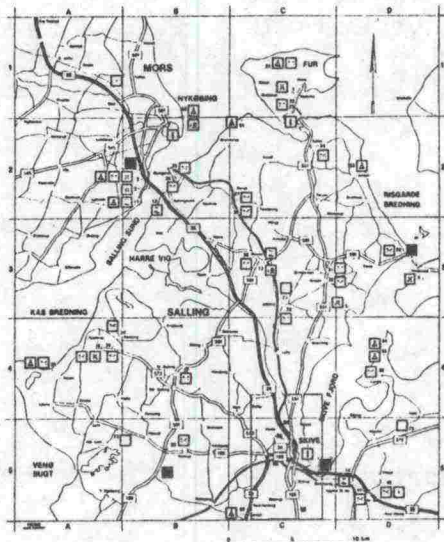
Merkkiä käytetään vain Norjassa.

Opastuskarttaa voidaan käyttää taajamissa tai matkailun kannalta merkityksellisillä alueilla sijaitsevien palvelulaitosten sijainnin osoittamiseksi. Karttaa tulee käyttää etenkin tapauksissa, joissa alueella on lähekkäin useita samantyyppisiä laitoksia. Lupa opastuskartan käyttämiseen myönnetään yleensä kunnalle tai matkailualan järjestölle. Luvan saamisen edellytyksenä on, että alueen kaikille kysymyksen tuleville yrityksille varataan mahdollisuus osallistua hankeseen.

Opastuskartan sijainti osoitetaan merkillä "Opastuskartta". Pysäköimisalueen liittymän kohdalla käytetään merkkiä, mikäli opastuskartta ei ole selvästi tielle havaittavissa.

Opastuskartan pohjan muodostaa alueen pelkistetty karttakuva, johon merkitään tieverkko tarpeellisin osin ja tunnuksia käyttäen osoitettavien kohteiden paikat. Kartan tulee olla suorakaide, jonka suurin sivunpituus ei yleensä saisi olla yli kolmea metriä.

Tanska

Opastuskarttojen käytöstä päättää tiehallitus, joka päättää kartan ulkonäöstä ja sijoituspaikasta. Opastuskarttojen rakennus- ja kunnossapitokustannuksista vastaa yleensä tiehallitus, ellei muusta sovita.

Opastuskarttojen sijoituspaikaksi sopivat esim. moottoriteiden suurehkot levähdysalueet, suurehkojen teiden risteysten läheisyydessä olevat levähdys- ja pysäköintialueet, taajamien sisäntulokohdat ja lauttapaikkojen lähistöt.

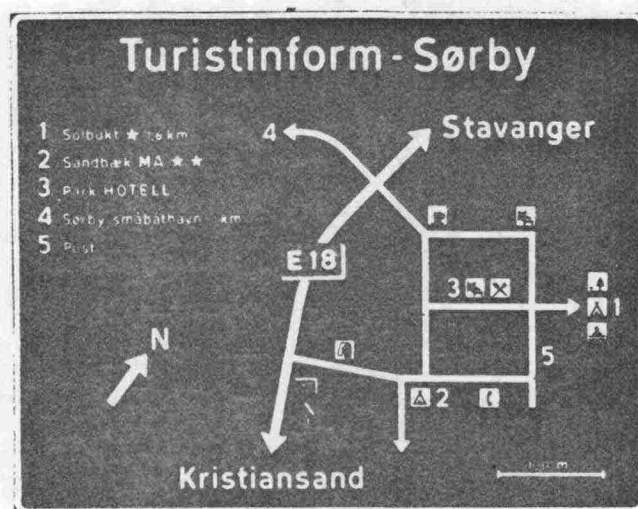
Opastuskartta on sijoitettava siten, ettei sitä katseleva tienkäyttäjä joudu pysähtymään ajoradalle.

Taajaman ulkopuolella opastuskarttaan merkitään yleensä alue, joka kattaa 20 - 40 km kutakin kartassa näkyvää tietä, samalla kun alueen suuruus riippuu myös paikallisista olosuhteista. Opastuskartan reunassa esitetään luettelo viitoituskohteista. Kartan koon tulee olla noin 1 x 1 m. Karttaan merkitään tietoa teistä, paikoista, metsistä, vesialueista ja vastaavista siten, että tienkäyttäjä tämän perusteella voi löytää perille kartalla esitettyihin nähtävyys- ja palvelukohteisiin.

Taajamissa opastuskarttoihin merkitään ainakin tärkeimpien katujen nimet. Läpikulkutie esitetään korostetusti ja varustetaan tienumerolla. Taajamien opastuskarttoihin voidaan merkitä myös pysäköintilaitokset, opastustoimistot, teatterit jne.

Joissakin tapauksissa voi olla hyödyllistä asettaa opastuskarttoja myös pienemmillä erikoisalueilla, kuten teollisuusalueilla, tullialueilla ja vastaaville.

Norja

Opastuskartassa esitetään alueen yleiskuva. Kartassa voidaan palvelulaitokset, yritykset ym. esittää tunnuksien, lukujen tai nimien avulla. Opastuskartassa voidaan esittää teksti, jossa mainitaan kartan tyyppi, esim. matkailijainformaatio, teollisuusinformaatio jne. Kartassa voi olla joko sininen tai valkoinen pohja.

Opastuskartan koko määräytyy tapauskohtaisesti. Tavallisesti käytetään otsikossa 105 mm:n, tärkeissä paikkanimissä 70 mm:n ja muutoin 35 mm:n tekstikokoa. Teiden leveytenä käytetään yleensä 30 tai 20 mm. Tunnusten korkeutena käytetään 100 mm.

Kartalla esitetään pohjoisnuoli. Jos kartalla esitetään suunta kartan ulkopuolisiin paikkakuntiin, tulee esittää myös etäisyys kartan päättymispisteestä paikkakunnalle.

Kartan sijainti esitetään kartalla punaisella neliöllä ja nuolella.

Opastuskartta on sijoitettava esim. pysäköintialueelle tai muualle, missä on riittävästi tilaa pysähtyä ajoradan ulkopuolelle.

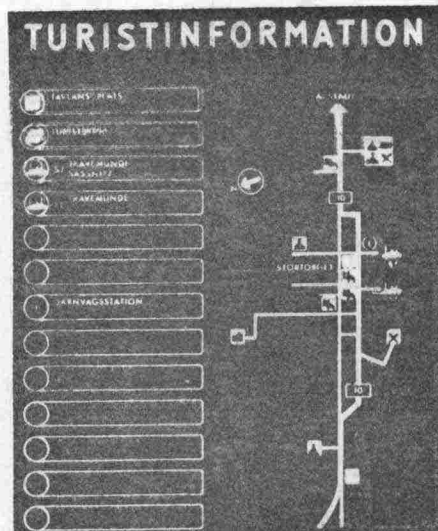
Matkailijoiden opastuskarttaa voidaan käyttää taajamien ja matkailijoita erityisesti kiinnostavien suurehkojen alueiden yhteydessä. Kartalla esitetään pelkistetty tieverkko sekä erilaisten kohteiden sijainti. Matkailijoiden opastusmerkeissä mainittujen kohteiden lisäksi kartalla voidaan esittää seuraavia kohteita:

- * lähin ensiapuasema tai sairaala, jossa on tapaturmaosasto
- * lähin apteekki
- * vapaa-ajan alueet, joilla on puistoja, köysiratoja, hiihtohissejä jne.

- * linja-auto- ja rautatieasemat ja -pysäkit
- * kirkot, lentoasemat, lauttapaikat, teollisuusalueet
- * pysäköintipaikat pitkäaikaispysäköinnille.

Teollisuusalueiden sisääntulokohtiin voidaan sijoittaa teollisuusalueen opastuskartta opastamaan alueen yrityksiin.

Ruotsi

Opastuskarttaa voidaan käyttää matkailija- tai teollisuusalueen opastukseen. Opastuskartta voi kattaa paikkakunnan, useita alueen paikkakuntia tai jonkun tietyn toiminnan alueella.

Teollisuusalueen opastuskartassa voidaan esittää tietyn alueen teollisuuslaitokset tai paikkakunnan teollisuusalueet.

Opastuskartassa voidaan esittää matkailijoiden palvelulaitosten tunnuksia sekä

- * kartan sijainti
- * matkailutoimistot
- * puhelinautomaatit
- * poliisiasemat
- * postikonttorit
- * rautatieasemat
- * sairaalat
- * lentoasemat
- * lauttapaikat
- * eläinpuistot
- * pysäköintialueet
- * tiennumerot
- * kadunnimet
- * teollisuusalueet

Opastuskartta sijoitetaan kartalla esitetyn alueen sisääntulokohdan yhteyteen tai ennen sitä. Erityisistä syistä voidaan kartta sijoittaa myös alueen sisälle.

Opastuskartta sijoitetaan tien varteen siten, että sitä tarkastelemaan pysähtynyt ajoneuvo voi olla täysin ajoradan, mieluiten myös pientareen, ulkopuolella.

Vertailu

Suomalaisissa ohjeissa on todettu, että matkailijoiden opastuskartan tulee olla suorakaide, jonka suurin sivunpituus ei yleensä saisi olla yli kolmea metriä. Tanskalaisissa ohjeissa on todettu, että taulun koon tulee olla noin 1 x 1 m. Norjalaisissa ja ruotsalaisissa ohjeissa ei ole annettu kokorajoituksia.

Suomessa opastuskartan sijainti osoitetaan "Opastuskartta"-nimisellä liikenne-merkillä, jossa on teksti "Opastus Information". Muissa maissa opastuskartan sijainti osoitetaan kyseisellä i-tunnuksella (ks. kohta 4.1).

5. YHTEENVETO

Matkailijoiden opastusmerkkien yleiset käyttöperiaatteet ovat hyvin samankaltaiset. Ohjeissa korostetaan liikenneturvallisuutta ja tienkäyttäjien informaatiotarvetta. Taajamissa merkkejä käytetään yleensä vain poikkeustapauksissa.

Lupa merkkien käyttöön annetaan yleensä läänitasolla, Tanskassa luvan antaa kuitenkin vejbestyrelsen.

Suomessa ja Ruotsissa merkin pystyttämisen ja kunnossapitokustannuksista vastaa kyseisen kohteen pitäjä, Tanskassa ja Norjassa tienpitäjä.

Suomessa matkailijoiden palvelulaitosten viitoitukseen käytetään lähes pelkästään erillisiä matkailijoiden suunnistustauluja. Norjassa käytetään pääasiassa matkailijoiden opastusmerkkiä, mutta myös tienviitassa ja erikoistapauksissa suunnistustauluissa käytetään matkailijoiden palvelulaitosten tunnuksia. Ruotsissa käytetään tunnuksia matkailijoiden opastusmerkeissä, tienviitoissa ja suunnistustauluissa. Tanskassa tunnuksia käytetään tienviitoissa, erkanemisviitoissa, suunnistustauluissa, erikoistapauksissa ajoradan yläpuolisissa opasteissa sekä matkailijoiden opastusmerkeissä.

Matkailijoiden opastusmerkit ovat eri maissa melko samannäköisiä. Suomalaisissa ja ruotsalaisissa merkeissä on muita leveämmät reunat. Suomalaiset ja ruotsalaiset merkit ovat selvästi suurimmat, tanskalaiset pienimmät.

Ohjeiden perusteella matkailijoiden palvelulaitoksiin opastetaan Suomessa laajimmin (kauempaa kuin muissa maissa) ja Tanskassa suppeimmin.

Eniten matkailijoiden palvelulaitosten tunnuksia on Ruotsin ohjeissa, joissa on esitetty 19 tunnusta. Suomessa tunnuksia on 17, Norjassa 16 ja Tanskassa 14.

Merkkikohtaiset kohteen laatuvaatimukset on Ruotsin ohjeissa esitetty hyvin yleispiirteisesti. Joidenkin tunnusten kohdalla ei ole lainkaan esitetty laatuvaatimuksia.

Suomen ohjeet ovat selvästi laajimmat. Matkailijoiden opastusmerkeistä on laadittu omat erilliset ohjeet. Kuitenkin erityisesti opastuksen laajuutta koskevat ohjeet on esitetty niin yleispiirteisesti, ettei niiden perusteella voi yksikäsitteisesti määrittää, kuinka kaukaa eri kohteisiin opastetaan.

Norjalaisissa ohjeissa on joidenkin kohteiden osalta annettu tarkat kilometrimäärät, kuinka kaukana päätiestä olevat kohteet viitoitetaan.

LÄHDELUETTELO

Suomi

Matkailijoiden opastusmerkit. TVH 741907. Helsinki 1982

Huoltoasemat. Liikenneteknillinen suunnittelu ja liittymäluvan anominen. TVH 742822. Helsinki 1976.

Tienvarsipalvelut. Selvitys levähdys- ja pysäköimisalueista sekä tieliikenteen käytössä olevista palveluista. TVH, Viatek Oy. TVH 742025. Helsinki 1977.

Käymälät yleisten teiden varsilla. TVH 741912. Helsinki 1984

Tanska

Afmaerkning. Vejregler for afmaerkning med vejvisningstavler. Vejregelforslag. Vegdirektoratet. Vejregeludvalget. Februar 1982.

Puhelinkeskustelu Per-Olof Linsén, TVH / Sven Svensson, Justitsministeriet 19.12.1984

Norja

Trafikkavvikling. Statens vegvesen. Håndbok 050. Oslo 1981

Puhelinkeskustelu Per-Olof Linsén TVH / Erik B. Hagen, Vegdirektoratet 19.12.1984

Ruotsi

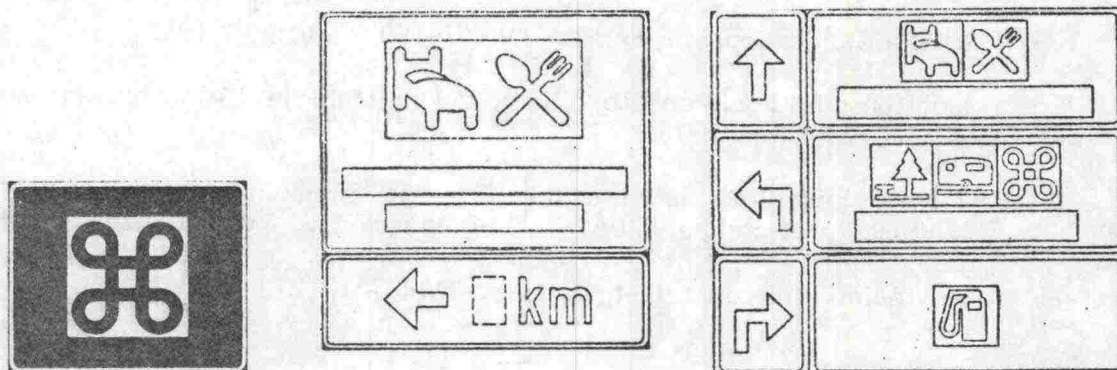
Föreskrifter om vägmärken och tilläggstavlor. Lokaliseringsmärken, serviceanläggningar. Trafiksäkerhetsverkets författningssamling. 1980

Ett utkast till nya TSV:s "Regler om lokaliseringsmärken för upplysning om serviceanläggningar, informationskartor mm." 1983-12-21.

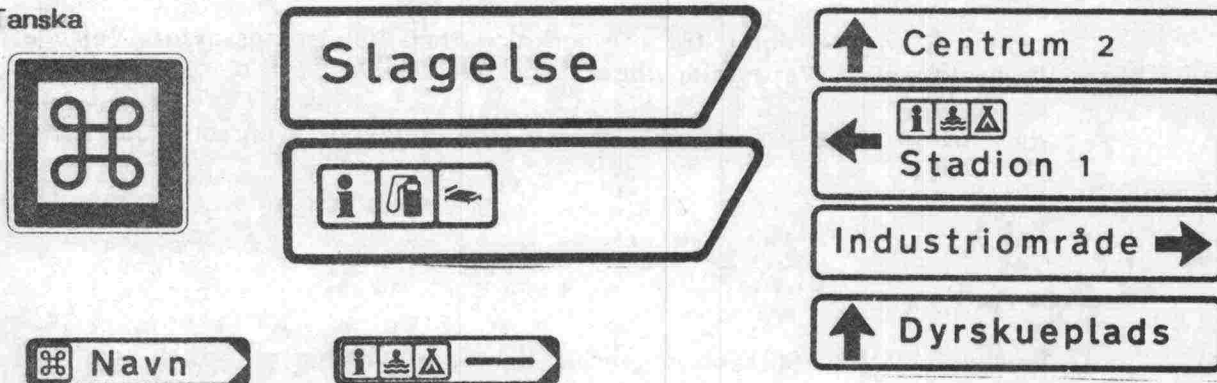
LIITE 1

Esimerkkejä eri maiden merkkityypeistä

Suomi

Tanska

Norja

Ruotsi

